



ČESKÁ REPUBLIKA

ROZSUDEK

JMÉNEM REPUBLIKY

Krajský soud v Brně rozhodl samosoudkyní JUDr. Janou Kubenovou v právní věci žalobce **R. S.**, narozeného, bytem, doručovací adresa, zastoupeného JUDr. Václavem Veselým, advokátem se sídlem AK Gutova 3297/4, 100 00 Praha 10 - Strašnice, doručovací adresa Masarykovo náměstí 18, 254 01 Jílové u Prahy, proti žalované **České správě sociálního zabezpečení**, se sídlem Křížová 25, 225 08 Praha 5, o žalobě proti rozhodnutí žalované ze dne 12. 4. 2016, č. j. 47000/1911/16/47091/020/CHT-20/2016/PE1,

t a k t o :

- I. Žaloba **s e z a m í t á .**
- II. Žádnému z účastníků se nepřiznává náhrada nákladů řízení.

O d ů v o d n ě n í :

Ve včas podané žalobě žalobce napadal rozhodnutí žalované ze dne 12. 4. 2016, č. j. 47000/1911/16/47091/020/CHT-20/2016/PE1 v celém rozsahu a s ohledem na ust. § 78 odst. 3 s.ř.s. též výroky I., III. a IV. rozhodnutí správního orgánu I. stupně (tj. rozhodnutí Okresní správy sociálního zabezpečení Jihlava ze dne 3. 2. 2016, sp. zn. DP/PE/1/16, č. j. 47007/000065/2016/120/VL.

Vzhledem k tomu, že žalobci nebyla orgánem sociálního zabezpečení do doby péče – tj. náhradní doby důchodového pojištění – o závislou osobu blízkou paní L. T. (babička žalobce z matčiny strany) uznána doba v období od 1. 9. 1999 do 31. 12. 2002, a dále v období od 15. 1. 2003 do 31. 12. 2007, kterou v souladu s platnou právní úpravou OSSZ prokázal předložením stejnopisu potvrzení vydaného Úřadem práce ČR – krajská pobočka v Jihlavě dne 8. 12. 2015, z něhož se podává, že žalobce v době od 1. 9. 1999 do 16. 11. 2015 z důvodu závislosti na péči jiné osoby poskytoval osobní péči své babičce paní L. T., narozené, zemřelé dne ..., posledně bytem, s níž po celou tuto dobu sdílel společnou domácnost.

Žalobce tvrdí, že shora uvedeným rozhodnutím byl jednak přímo zkrácen na svých právech rozhodnutím správního orgánu, jímž se zakládají, resp. závazně určují jeho práva, a dále že k porušení jeho práv došlo i nezákonným postupem správního orgánu.

Odůvodnění správní žaloby ve vztahu k rozhodnutí o odvolání proti výroku I., správního orgánu I. stupně.

Argumentační linie první

ČSSZ nevyhověla včasnému odvolání žalobce proti výroku I. rozhodnutí OSSZ Jihlava ze dne 3. 2. 2016 z toho důvodu, že posudkem Posudkové komise Ministerstva práce a sociálních věcí ČR ze dne 30. 3. 2016 nebylo prokázáno, že by posuzovaná osoba paní L. T. byla v době od 1. 1. 1999 do 31. 1. 2002 osobou převážně bezmocnou podle tehdy platných a účinných právních předpisů. Je třeba uvést, že v rámci řízení o době a rozsahu péče, které bylo zahájeno a vedeno OSSZ Jihlava na základě „včasné žádosti“ žalobce, nebyl zdravotní stav pečované osoby - tj. L. T. – za dobu od 1. 1. 1999 do 31. 1. 2002 referátem LPS OSSZ Jihlava (tj. prvoinstanční lékařskou posudkovou službou) vůbec posuzován.

Podle ust. § 4 odst. 2 zákona č. 582/1991 Sb., o organizaci a provádění sociálního zabezpečení, je ministerstvo [rozuměj MPSV ČR] oprávněno posoudit zdravotní stav a pracovní schopnost občanů pro účely přezkumného řízení soudního ve věcech důchodového pojištění a pro účely odvolacího řízení správního, pokud napadené rozhodnutí bylo vydáno na základě posudku okresní správy sociálního zabezpečení; za tím účelem zřizuje jako své orgány posudkové komise.

Ministerstvo práce a sociálních věcí ČR je tak skrze posudkové komise „revizním“ orgánem ve vztahu k posudkům LPS, které působí v rámci okresních správ sociálního zabezpečení. Ustanovením § 4 odst. 2 zákona č. 582/1991 Sb., které je současně ustanovením kompetenčním, však zákonodárce nesvěřil posudkovým komisím pravomoc posudkovou činnost LPS „nahrazovat“ nebo „doplňovat“, ale pouze a jen již vydané (tj. existující posudky) revidovat, přičemž na tomto místě je třeba uvést, že posudek PK MPSV ČR posudek LPS OSSZ nenahrazuje, ale takřkajíc „stojí vedle něj“ (PK MPSV totiž nemá ex lege pravomoc posudek LPS OSSZ „zrušit“ nebo „změnit“) s tím, že jeho „převaha“ v odvolacím správním řízení nebo v přezkumném řízení soudním spočívá nikoliv v jeho výroku (tedy v posudkovém závěru), ale v přesvědčivosti jeho odůvodnění (tj. v posudku uvedené právně – medicínské odborné argumentaci).

Za situace, kdy zdravotní stav paní L. T. za období od 1. 1. 1999 do 31. 1. 2002 nebyl referátem LPS OSSZ Jihlava vůbec posuzován, neměla PK MPSV ČR (tj. odvolací posudková služba) takřkajíc „co revidovat“.

V této konkrétní právní věci tak odvolací posudková služba (PK MPSV ČR) vydala dne 30. 3. 2016 posudek o zdravotním stavu paní L. T. tzv. originální, tedy prvoinstanční, což jí však zákon - konkrétně ust. § 4 odst. 2 zákona č. 582/1991 Sb., o organizaci a provádění sociálního zabezpečení vůbec neumožňuje.

Vzhledem k tomu, že posudkové komise MPSV ČR jsou správními orgány [ve smyslu legislativní zkratky uvedené v § 4 odst. 1 písm. a) s.ř.s. s tím, že v těchto případech se nelze domáhat soudního přezkumu samostatně jen vůči posudku PK MPSV ČR, ale až spolu s rozhodnutím jiného správního orgánu ve věci samé], které nejsou LPS OSSZ přímo „hierarchicky“ nadřazený, lze shora uvedený postup PK MPSV ČR považovat za exces, který je současně postupem ultra vires.

Ze shora uvedeného právního stavu je tak třeba na posudek PK MPSV ČR ze dne 30. 3. 2016 pohlížet jako na správní akt nulitní, a to s ohledem na tu skutečnost, že k jeho vydání nebyla tato odvolací posudková služba vůbec kompetentní, neboť svým postupem posudek o zdravotním stavu L. T. „nerevidovala“, ale prvoinstančně originálně vytvářela.

Argumentační linie druhá

Za situace, kdy zákonodárce skrze ust. § 4 odst. 2 zákona č. 582/1991 Sb., nesvěřil posudkovým komisím pravomoc posudkovou činnost (prvoinstanční) LPS „nahrazovat“ nebo „doplňovat“, ale pouze a jen již vydané (tj. existující) posudky „revidovat“ s tím, že posudek PK MPSV ČR posudek LPS OSSZ nenahrazuje, ale takřikajíc „stojí vedle něj“, když posudkové komise nemají pravomoc posudky LPS OSSZ „zrušit“ nebo „změnit“, je třeba, aby správní orgán, který o oprávněm prostředku rozhoduje, nebo správní soud v přezkumném řízení soudním, vždy zaslal stejnopis posudku PK MPSV ČR k případné oponentuře účastníkům řízení [k tomuto argumentu viz rozsudek senátu druhé sekce Evropského soudu pro lidská práva ze dne 7. 7. 2015 ve věci

Je tomu tak proto, že „převaha“ posudku PK MPSV ČR v odvolacím řízení, nebo v přezkumném řízení soudním, nespočívá v jeho výroku (tedy v posudkovém závěru), ale v přesvědčivosti odůvodnění posudku, tedy v posudku uvedené skutkové a právně - medicínské odborné argumentaci.

Za této - shora uvedené - zákonodárcem zvolené konstrukce pak musí mít účastníci řízení vždy možnost argumentaci (nikoli jen samotný posudkový závěr) PK MPSV zpochybnit a předejít před odvolací správní orgán nebo správní orgán opoziční argumentaci, která může vyústit v potřebu doplnit dokazování o provedení posudku jinou posudkovou komisí MPSV nebo znaleckým posudkem ze znaleckého oboru zdravotnictví, odvětví posudkové lékařství, případně z odvětví podle převažujícího zdravotního postižení posuzované osoby.

Žalovaný však posudek PK MPSV ze dne 30. 3. 2016 žalobci k předložení případné opoziční argumentace nezaslal.

Žalobci tak není obsah posudku PK MPSV ze dne 30. 3. 2016, znám, a o jeho existenci se žalobce dozvěděl až ze správní žalobou napadeného rozhodnutí ČSSZ. Za uvedeného procesního stavu, který žalobce shora popsal, nemohl tento ani namítat kompetenční nepřislusnost shora uvedené PK, když mu nebylo ani známo, jakého období se požadavek ČSSZ na posouzení zdravotního stavu pečované osoby paní L. T. týká.

Ze shora uvedené argumentace je i bez dalšího zřejmé, že žalobce byl na svých právech zkrácen nezákonným postupem správního orgánu, přičemž tato vada řízení mohla mít za následek nezákonné rozhodnutí o věci samé, když v této fázi řízení nelze s jistotou tvrdit, že by na základě „Výpisu ze zdravotní dokumentace – potvrzení o zdravotním stavu pacienta paní L. T. ze dne 4. 1. 2016, jenž je součástí její zdravotní dokumentace a byl zpracován pro LPS její praktickou lékařkou MUDr. H., nemohlo být posouzení jejího zdravotního stavu jinou (příslušnou) posudkovou službou, nebo znaleckým posudkem, pro ni „příznivější“ (tedy, že zdravotní stav posuzované osoby odpovídal v době od 1. 1. 1999 do 31. 1. 2002 namísto dříve správním rozhodnutím „přiznané“ částečné bezmocnosti, bezmocnosti převážné).

Argumentační linie třetí

Bez ohledu na argumentaci uvedenou shora pak správní žalobou napadené rozhodnutí ČSSZ ve vztahu k výroku I. rozhodnutí OSSZ v Jihlavě nemůže obstát z toho důvodu, že v období od 1. 2. 2002 již byla pečovaná osoba paní L. T. správním rozhodnutím ČSSZ uznána osobou převážně bezmocnou.

S ohledem na obsah potvrzení vydaného Úřadem práce ČR – krajskou pobočkou v Jihlavě ze dne 8. 12. 2015, z něhož se podává, že žalobce v době od 1. 9. 1999 do 16. 11. 2015 z důvodu závislosti na péči jiné osoby poskytoval osobní péči své babičce paní L. T., jakož i s ohledem na obsah potvrzení bývalé nadřízené žalobce u zaměstnavatele ČR – Okresní úřad Jihlava (vedoucí referátu, která byla současně i vedoucí oddělení, do něhož byl účastník řízení jako státní zaměstnanec zařazen) ze dne 22. 12. 2015, je zřejmé, že žádosti žalobce o zápočet doby péče do náhradní doby důchodového pojištění mělo být vyhověno alespoň počínaje dnem 1. 2. 2002.

S tímto žalobním bodem pak souvisí argumentace ve vztahu k souběhu péče s výkonem zaměstnání, popsaná v dalších odstavcích.

Z uvedeného je tedy zřejmé, že správní žalobou napadené rozhodnutí ČSSZ ve vztahu k výroku I. rozhodnutí OSSZ v Jihlavě je též nezákonné.

Odůvodnění žaloby ve vztahu k rozhodnutí o odvolání proti výrokům III. a IV. správního orgánu I. stupně

Argumentační linie čtvrtá

Podstatou odůvodnění negativního (tj. zamítavého a potvrzujícího) rozhodnutí ČSSZ ve vztahu k výrokům III. a IV. rozhodnutí OSSZ Jihlava je to, že žalobce správnímu orgánu neprokázal, že v době péče o závislou osobu blízkou (svoji babičku) L. T. v době od 15. 1. 2003 do 31. 12. 2007 by měl u zaměstnavatele sjednat nějakou úpravu pracovní doby.

Podle čl. 2 odst. 3 Ústavy ČR: „*státní moc slouží všem občanům a lze ji uplatňovat jen v případech, v mezích a způsoby, které stanoví zákon. Podle čl. 2 odst. 2 Listiny základních práv a svobod „státní moc lze uplatňovat jen v případech a v mezích stanovených zákonem, a to způsobem, který zákon stanoví“.*

Čl. 2 odst. 3 Ústavy a čl. 2 odst. 2 české Listiny obsahují tzv. *ústavní zásadu enumerativnosti pretenzí.*

Podle ust. § 2 odst. 2 správní řád „*správní orgán uplatňuje svou pravomoc pouze k těm účelům, k nimž mu byla zákonem nebo na základě zákona svěřena, a v rozsahu, v jakém mu byla svěřena*“.

Na tomto místě je třeba uvést:

- stávající právní úprava výslovně nezapovídá (nebrání) souběhu osobní péče o osobu blízkou s výkonem výdělečné činnosti (zaměstnáním),
- dřívější právní úprava (platná a účinná v době poskytování péče) výslovně nezapovídala (nebránila) souběhu osobní péče o osobu blízkou s výkonem výdělečné činnosti (zaměstnáním),
- minulé i stávající právní úprava *expresis verbis* nestanoví jako podmínku pro zápočet (uznání) doby péče o závislou osobu blízkou do náhradních dob důchodového pojištění to, aby osoba pečující měla nějak „oficiálně“ upravenou pracovní dobu, a aby osoba blízká tuto skutečnost musela jakkoliv správnímu orgánu prokazovat (k tomu srov. ust. § 12, § 19a a § 102a zákona č. 155/1995 Sb., o důchodovém pojištění).

Tvrzení uvedené shora pak výslovně připouští (a tím i nesporně) správní žalobou napadené rozhodnutí odvolacího správního orgánu, tedy rozhodnutí ČSSZ ze dne 12. 4. 2016.

Za této právní situace je pak i bez dalšího zřejmé, že obě napadená správní rozhodnutí, tj. rozhodnutí ČSSZ z 12. 4. 2016 a výroky I., III. a IV. rozhodnutí OSSZ Jihlava ze dne 3. 2. 2016 nemají oporu v právu, a ani v provedeném dokazování, co do rozsahu doby osobní péče.

Ze shora uvedeného je totiž zřejmé, že správní žalobou napadené rozhodnutí ČSSZ a také i rozhodnutí OSSZ ústavní zásadu enumerativních státních pretenzí zcela zjevně porušuje, když negativní výroky jsou postaveny na tom, že žalobce neměl v této době oficiálně sjednanou úpravu pracovní doby. Jak je však již uvedeno výše, neexistuje žádný právní předpis, který by zapovídal výkon osobní péče o závislou osobu blízkou souběžně s výkonem výdělečné činnosti (zaměstnáním), a současně zákon č. 155/1995 Sb., o důchodovém pojištění, *expresis verbis* nestanoví, že by podmínkou pro zápočet (uznání) doby péče o závislou osobu blízkou do náhradních dob důchodového pojištění byla nějakým způsobem „oficiálně“ upravena pracovní doba, popřípadě jak.

Pro úplnost je třeba uvést, že odvoláním napadené rozhodnutí správního orgánu I. stupně, a ani správní žalobou napadené rozhodnutí ČSSZ neobsahuje odkaz na konkrétní ustanovení zákona, které by při souběhu péče s výdělečnou činností výslovně podmiňovalo zápočet (uznání) doby péče o závislou osobu blízkou s oficiálním sjednáním úpravy pracovní doby. Co se týče odkazu odvolacího správního orgánu (ČSSZ) na ust. § 2 odst. 4 vyhl. č. 284/1995 Sb., kterou se provádí zákon o důchodovém pojištění, je třeba uvést následující:

- a) Shora uvedené ustanovení není ustanovením „zákonným“, ale jde o tzv. sekundární právní předpis - ministerskou vyhlášku.
- b) Shora uvedené ustanovení sekundárního právního předpisu (vyhlášky) bylo účinné pouze velmi krátkou dobu, a to konkrétně v době od 1. 1. 1996 do

31. 12. 2007, a poté bylo toto ustanovení bez „adekvátní“ legislativní náhrady zrušeno.

- c) Z kontextu odstavců (1) až (3) ust. § 2 této vyhlášky je zřejmé, že aplikace tohoto ustanovení je omezena na posouzení zdravotního stavu osoby, o kterou má být pečováno, neboť legislativně je odstavec (4) začleněn do paragrafu, který (jako funkční celek) obsahuje podmínky pro uznání zdravotně postižené osoby jakožto osoby „bezmocné“. Výdělečnou činností se ve shora uvedené vyhlášce tematicky zabývá jiný paragraf, který však podmínky souběhu výdělečné činnosti s péčí o osobu bezmocnou vůbec „neřeší“.
- d) Ze samotné dikce ust. § 2 odst. (4) vyhlášky č. 284/1995 Sb., kterou se provádí zákon o důchodovém pojištění, nevyplývají závěry prezentované ve správní žalobou napadeném rozhodnutí odvolacího správního orgánu (ČSSZ), když ani toto ustanovení vyhlášky přímo (*expresis verbis*) nestanoví jako podmínku souběhu péče s výkonem pracovní činnosti zkrácení pracovní doby, ale postačuje, aby měla osoba pečující podmínky, které nebrání řádnému výkonu osobní péče.

V textu tohoto podzákoného právního předpisu se nikde nehovoří o tom, že by podmínkou pro uznání (zápočtu) doby péče do náhradní doby pojištění bylo písemné sjednání kratší pracovní doby, nebo písemné sjednání její jiné úpravy.

Tu skutečnost, že žalobce měl ze strany nadřízených (byť se tak s ohledem na tu skutečnost, že žalobce nikdy neměl a nemá s Krajem Vysočina sjednanu pracovní smlouvu nebo jinou pracovněprávní dohodu, dělo neoficiální formou) vytvořeny podmínky pro řádný výkon péče o osobu blízkou (babičku) v řízení před správními orgány prokázal, přičemž tato skutečnost je dostatečně zřejmá z „potvrzení“ nadřízených žalobce, a v případě VÚSC o odborové organizaci působící u zaměstnavatele, které jsou součástí správního spisu.

Žalovaný správní orgán (ČSSZ a OSSZ) tak v rozporu s ústavním principem enumerativnosti státních pretenzí a v rozporu se zákonem po žalobci požadoval prokázat skutečnosti, která z právních předpisů ČR nevyplývá, v důsledku čehož pak odepřel žalobci veřejnoprávním správním rozhodnutím přiznat právo (uznání doby péče do náhradní doby pojištění) s odkazem na nesplnění právní povinnosti, kterou však ve vztahu k žalobci, jakožto to účastníku konkrétního správního řízení, právní řád ČR *expresis verbis* neobsahuje.

Podle ust. § 2 odst. 4 a § 3 správní řád, je správní orgán povinen vycházet z reálného stavu věci a nikoliv z formálně zjištěného stavu věci.

Za tím účelem žalobce správnímu orgánu písemnými potvrzeními svých bývalých nadřízených, a odborové organizace působící u zaměstnavatele doložil, že reálná (skutečná) praxe byla jiná, tedy že mu při souběhu s výdělečnou činností (zaměstnáním) bylo umožněno osobně a řádně o bezmocnou (a později závislou) babičku pečovat. Současně účastník řízení správnímu orgánu doložil existenci dlouhodobého pracovněprávního soudního sporu, který je příčinou toho, že vztah bývalého zaměstnavatele (Kraje Vysočina), který „oficiálně“ dodnes neuznává autoritativně provedenou delimitaci z České republiky - Okresního úřadu Jihlava, k účastníku řízení je nepřátelský, což bylo a je i příčinou řady „schválností“ a i toho, proč v době souběhu zaměstnání u tohoto zaměstnavatele s poskytováním péče pečované osobě (babičce) nebylo reálně možno prakticky nic upravit v rámci oficiálních pracovněprávních dohod, ale pouze a jen cestou formálního souhlasu s reálnou praxí ze strany nadřízených.

Ve vztahu k vyjádření ředitele Krajského úřadu Kraje Vysočina ze dne 27. 1. 2016 je třeba uvést, že - krom shora uvedeného - správní orgán I. stupně (OSSZ) i správní orgán odvolací (ČSSZ) v této právní věci zcela ignorovaly i tu skutečnost, že žalobce nikdy neměl a nemá (a to s ohledem na Českou republiku - Ministerstvem vnitra autoritativně provedenou delimitaci z České republiky - Okresního úřadu Jihlava na Vysočinu, vyšší územní samosprávním celek) s Vysočinou, a ani s Krajem Vysočina uzavřenu žádnou písemnou pracovní smlouvu nebo jinou pracovněprávní dohodu, což je okolnost, která má za následek, že právně vzato nebylo vůbec možné, aby měl účastník řízení „oficiálně sjednanu“ (tj. formou písemného pracovněprávního dokumentu) úpravu pracovní doby či pracovních podmínek, pročez pak jediným právně realizovatelným řešením bylo udělení formálního souhlasu s reálnou praxí ze strany přímého nadřízeného; existenci formálního souhlasu se shora uvedenou reálnou praxí (tj. tím, že výkon pracovních činností nebránil účastníku řízení v poskytování potřebné péče) pak účastník řízení správnímu orgánu prokázal listinnými důkazy.

Krom toho stávající ředitel Krajského úřadu Kraje Vysočina v době pracovního poměru účastníka řízení ke kraji nebyl ředitelem úřadu ani jeho zástupcem, a ani nadřízeným účastníka řízení v žádné linii řízení, a proto se - za shora uvedené specifické situace - k reálné praxi (objektivně vzato), ani nemůže jakkoliv vyjadřovat. Na tuto skutečnost byl správní orgán (tj. OSSZ Jihlava) účastníkem řízení výslovně upozorněn, a tyto specifické skutkové okolnosti mu byly při zahájení řízení taktéž prokázány listinnými důkazy.

S ohledem na shora uvedené se pak stávající ředitel Krajského úřadu Kraje Vysočina již vůbec nemůže vyjadřovat k reálné praxi u předcházejícího zaměstnavatele České republiky - Okresního řádu Jihlava, u něhož nepracoval. Účastník řízení pak správnímu orgánu písemným potvrzením bývalé nadřízené (vedoucí referátu, která byla současně i vedoucí oddělení, do kterého byl účastník řízení jako státní zaměstnanec zařazen) doložil reálnou praxi, která byla taková, že mu při souběhu s výdělečnou činností (zaměstnáním u ČR - Okresního řádu Jihlava) bylo umožněno osobně a řádně o bezmocnou babičku pečovat.

Shora uvedená specifika pak správní orgány obou stupňů ve shora uvedeném řízení zápočet doby péče o závislou osobu do náhradních dob důchodového pojištění zcela ignorovaly, čímž zatížily své rozhodnutí vadou, spočívající v jeho věcné nesprávnosti, a s ohledem na shora uvedená zákonná ustanovení i nezákonností.

Argumentační linie pátá

Krom shora uvedených argumentů je třeba dále uvést, že správní žalobou napadená rozhodnutí (která s ohledem na potvrzující výrok vytváří „jeden celek“) jsou též vnitřně rozporná.

Postrádá totiž logiku, aby pečovaná osoba vyžadovala (potřebovala) péči jinou osobou z důvodu převážné bezmocnosti v období od 1. 1. 2003 do 14. 1. 2003, pročez pak tato doba byla do doby péče o závislou osobu účastníku řízení tímto rozhodnutím „uznána“, zatímco doba péče na ni bezprostředně navazující (od 15. 1. 2013) již nikoliv, a to přesto, že zdravotní stav pečované osoby i nadále odpovídal převážné bezmocnosti.

Již z této skutečnosti je zřejmé, v tomto konkrétním případě nemohly správní orgány věcně správně postavit svá rozhodnutí na závěrech prezentovaných ve vyjádření ředitele Krajského úřadu Kraje Vysočina ze dne 27. 1. 2016, která jsou z důvodů shora uvedených v rozporu se

skutečností, tj. s reálně existující praxí, když účastníkem řízení (pečovatelem R. S.) byla osobní péče bezmocné babičce poskytována a zabezpečována.

Naopak za použití metody *reductio ad absurdum* měl správní orgán na základě předložených písemných potvrzení vyjít z reálného - tedy skutečného - stavu věci (tj. z reálně existující praxe, kdy nadřízení umožňovali reálně zvládat souběh zaměstnání s péčí o babičku), a účastníkem řízení požadovanou dobu péče i za dobu od 1. 9. 1999 do 31. 12. 2002, a dále za období od 15. 1. 2003 do 31. 12. 2007, do doby péče o převážně bezmocnou a později závislou osobu blízkou uznat.

Argumentační linie šestá

S ohledem na shora uvedené žalobce považuje za nezbytné opětovně předesílit tyto dva základní specifické aspekty:

1. Jak je zřejmé z obsahu správního spisu, s ohledem na ČR - Ministerstvem vnitra autoritativně provedenou delimitaci z České republiky – Okresního úřadu Jihlava na vyšší územně samosprávních celek (ke dni zániku okresních úřadů, tj. ke dni 1. 1. 2003) žalobce nikdy neměl s Vysočinou vyšším územním samosprávním celkem a ani s Krajem Vysočina (dále též „VÚSC“) uzavřenou žádnou písemnou pracovní smlouvu nebo jinou pracovněprávní dohodu. Žalobci byla po celou dobu existence pracovněprávního vztahu k tomuto zaměstnavateli přidělována pouze náhradní práce (tedy práce jiná, než ta, jaká byla sjednána v pracovněprávní smlouvě se státem), a to na základě předběžného opatření pracovního soudu, konkrétně na základě usnesení Okresního soudu v Jihlavě ze dne 10. 1. 2003, č. j. 8Nc 101/2003-19, které upravovalo status žalobce k VÚSC po celou dobu existence pracovněprávního vztahu k tomuto zaměstnavateli, tedy v době od 13. 1. 2003 do 31. 12. 2007, resp. právně vzato s ohledem na pozdější rozsudek pracovního soudu, kterým bylo určeno, že výpověď z pracovního poměru daná zaměstnavatelem zaměstnanci je neplatná, až do 30. 4. 2012.

Je logické, že není-li (nebyl-li) mezi zaměstnavatelem a zaměstnancem sjednán samotný vznik pracovního poměru (tedy není-li mezi účastníky pracovněprávních vztahů, které jsou vůči sobě navzájem smluvními stranami, uzavřena pracovní smlouva nebo dohoda o pracích konaných mimo pracovní poměr) nemůže ani (právně vzato) dojít k tomu, aby si tyto smluvní strany mezi sebou oficiálně sjednaly (tj. formou písemného pracovněprávního dokumentu) konkrétní pracovní dobu včetně její případné úpravy, či další pracovní podmínky.

Za situace, kdy shora uvedené skutečnosti byly správním orgánům (tj. OSSZ Jihlava a ČSSZ Brno) prokazatelně známy od samého počátku řízení (což lze presumovat z obsahu žalobcem do správního spisu založených listin) měl tento „rozpoznat“, že vyjádření ředitele Krajského úřadu Kraje Vysočina ze dne 27. 01. 2016 se nezakládá na skutečnosti, a de facto ani není pravdivé, když - důsledně vzato - účastník řízení nikdy neměl s VÚSC sjednanou pracovní dobu vůbec, tedy ani tzv. stanovenou pracovní dobu ve smyslu ustanovení § 79 odst. 1 zákoníku práce. Za této zcela specifické situace a v kombinaci s tím, že podle recentní soudní judikatury není zaměstnanec povinen pro zaměstnavatele konat tzv. náhradní práci, pak bylo na zaměstnanci (tj. v tomto případě na účastníku řízení), v jakém rozsahu se bude fakticky fyzicky zdržovat na pracovišti zaměstnavatele, a to do doby než o pracovněprávním sporu pravomocně rozhodne pracovní soud. Této skutečnosti, která byla založena Českou republikou v souvislosti s autoritativně provedenou delimitací, kterou VÚSC nikdy neakceptoval, si byli velmi dobře vědomi přímí nadřízení účastníka řízení (tj. vedoucí

oddělení správy sítě a vedoucí odboru informatiky), kterým tato okolnost dávala možnost i bez souhlasu vedení úřadu reálně umožnit zaměstnanci výkon pracovních činností tak, aby bylo možné souběžně se zaměstnáním zvládat péči o bezmocnou babičku. Za tohoto (v rámci pracovněprávních vztahů ne zcela běžného) skutkového i právního stavu věci se pak shora uvedený statutární orgán zaměstnavatele (tj. ředitel krajského úřadu) vůbec neměl vyjadřovat ani k teoretickému (vymezenému pracovní smlouvou mezi zaměstnavatelem a zaměstnancem, která však mezi shora uvedenými účastníky pracovněprávních vztahů nebyla nikdy sjednána) a ani reálnému (skutečnému) obsahu a struktuře pracovní doby účastníka řízení, a ani k tomu, v jakém rozsahu plnil úkoly svých nadřízených z domácího prostředí a kdy (nebylo neobvyklé, že účastník řízení řadu úkolů plnil v noci, kdy babička spala, a to prací na různých projektech, analýzách ... atp.), neboť o reálné praxi v této záležitosti vůbec nic neví a ani nemůže vědět, a to dílem proto, že toto řešení - jak je uvedeno shora - nemohlo být realizováno formou oficiálního smluvního ujednání, a dále proto, že stávající ředitel Krajského úřadu Kraje Vysočina v době do 31. 12. 2007 nebyl v pozici statutárního orgánu zaměstnavatele a ani jeho zástupcem, a ani nadřízeným účastníka řízení v žádné linii řízení.

2. Dalším hlediskem, které správní orgány obou stupňů vůbec nevzaly v úvahu je racionální lidské poznání o struktuře časové jednotky jakou je „den“ ve smyslu Gregoriánského kalendáře.

Je notorií, že den má 24 hodin, přičemž pracovní den typického zaměstnance je tvořen zaměstnáním maximálně z jedné třetiny, a z dalších dvou třetin osobním časem zaměstnance, s nímž nakládá podle svého uvážení; k tomuto času pak přistupuje ještě čas v rámci dnů, které nejsou dny pracovními.

Z popisu péče, který předložil účastník řízení správnímu orgánu (OSSZ Jihlava) je zřejmé, že prakticky veškerý osobní čas v období od 01. 09. 1999 do 16. 11. 2015 věnoval - a musel věnovat - osobní péči o bezmocnou babičku; tato okolnost se pak negativně promítla mj. i do osobního, a zejména rodinného života tohoto účastníka řízení, což je okolnost správnímu orgánu známá.

I když bylo odhlédnuto od poměrně široké argumentace uvedené v jiných částech žaloby, pak jen ze shora uvedeného (tj. z toho, co žalobce uvedl) je zřejmé, že podmínku osobní péče o závislou osobu blízkou, paní L. T., po převážnou část dne účastník řízení, tedy žalobce zcela zjevně splnil.

Ke shora uvedenému je třeba uvést, že v případech osob starších 80 let, které byly podle právních předpisů účinných do 31. 12. 2006 jen částečně bezmocné, nebo osob závislých na péči jiné osoby ve stupni II. - středně těžká závislost (což je posudkový stav, který odpovídá dřívější převážné bezmocnosti), nejsou v praxi zcela ojedinělé případy, kdy osoba blízká (u níž se *ex lege* podmínka společné domácnosti nezkoumá) poskytuje péči osobě pečované v její domácnosti jen několik málo hodin denně (tj. zajistí dohled při hlavních životních úkonech [prováděcí vyhláška v tomto směru ani nevyžadovala poskytování „pomoci“, a postačoval jen „dohled“]), a po zbytek dne se jinde (tj. mimo domácnost pečované osoby) věnuje jiným aktivitám, a pokud doloží, že v té době měla pracovní dobu zkrácenu třeba jen symbolicky (např. o 1 či 2 hodiny denně, když rozsah případného zkrácení pracovní doby totiž není žádným právním předpisem explicitně upraven), je jí na základě potvrzení příslušné Krajské pobočky Úřadu práce ČR takováto doba zcela uznána do doby péče jakožto náhradní doba důchodového pojištění. Žalobci jsou dokonce známy konkrétní případy, kdy shora

uvedeným způsobem bylo pečováno dokonce o osobu i ve vyšším stupni závislosti, konkrétně pak ve stupni závislosti III. – těžká závislost.

V kontextu reálně existující skutečnosti uvedené shora je pak správní žalobou napadené správní rozhodnutí zcela absurdní a vymykající se zdravému rozumu.

Žalobce totiž v řízení před správním orgánem prokázal, že po dobu více než 16 let více než 16 hodin denně poskytoval péči své zesnulé babičce, přičemž tu skutečnost, že osobní péči žalobce poskytoval své babičce i v rozsahu nad uvedených 16 hodin, tedy v rámci souběhu s výkonem výdělečné činnosti, doložil písemnými potvrzeními svých bývalých nadřízených, a odborové organizace působící u bývalého zaměstnavatele (který mimochodem autoritativní delimitaci žalobce Českou republikou na VÚSC nikdy neuznal a neakceptoval, a mimo jiné i o vznik samotného pracovního poměru k tomuto zaměstnavateli je dosud [tj. již od ledna 2003] veden pracovněprávní soudní spor, z nichž se podává, že měl reálně vytvořeny podmínky, které mu nebránily řádnému výkonu osobní péče o závislou osobu blízkou L. T.

Na tomto místě je třeba podotknout, že ČSSZ je orgánem veřejné správy, který je zřízen zákonem, a podřízen Ministerstvu práce a sociálních věcí. Z hlediska ústavního je tak ČSSZ součástí moci výkonné, jejímž vrcholným orgánem je - podle čl. 67 odst. 1 Ústavy ČR - vláda. Stávající vláda v několika dokumentech zcela zřetelně deklarovala, že favorizuje to, aby se pokud možno blízcí příbuzní v domácím prostředí postarali o seniora, neboť stát (Česká republika) není od roku 2003 schopen dostát svým národním i mezinárodním závazkům a zajistit všem seniorům a zejména pak těm handicapovaným (tj. seniorům, kteří jsou závislí na péči jiné osoby), v reálném čase odpovídající péči. ČSSZ tak správní žalobou napadeným absurdním, a zdravému rozumu se vymykajícím, rozhodnutím *de facto* touto mocí výkonnou (vládní) deklarovanou preferenci zcela setřela, a bez sebemenší známky empatie a alespoň elementární úcty k péči, kterou žalobce po dobu více než 16 let poskytoval své babičce, směrem navenek deklarovala, že péče o seniory a handicapované se osobám pečujícím v České republice vlastně nevyplácí.

S ohledem na hodnoty vyjádřené v preambuli k české ústavě, jakož i v čl. 1 odst. 1 Ústavy ČR a čl. 4 Ústavy ČR, má žalobce za to, že moc soudní by měla v odst. 58 této správní žaloby uvedený přístup moci výkonné (tj. ČSSZ) zcela odmítnout a skrze kasaci napadených správních rozhodnutí i tento aspekt „vtáhnout“ do individuálního posouzení tohoto konkrétního případu.

Je třeba uvést, že nad rámec zákonných podmínek žalobce správnímu orgánu (OSSZ Jihlava) doložil, že s pečovanou osobou (tj. babičkou) sdílel společnou domácnost, což že je podmínka, která se u osob blízkých *ex lege* ani nevyžaduje.

Žalobce zdůraznil, že právní úprava účinná do 31. 12. 2006 v případě někdejší převážné bezmocnosti nevyžadovala od pečovatelů přímou 24 hodinovou osobní péči o pečovanou osobu, ale pouze „dohled“ (resp. zajištění dohledu) při hlavních životních úkonech (tedy nikoliv všech úkonech), které byly uvedeny ve vyhlášce, kterou se provádí zákon o důchodovém pojištění.

Ze shora uvedeného je tedy zřejmé, že prizmatem právní úpravy byla podmínka osobní péče považována za splněnou i tehdy, pokud osoba pečující poskytovala osobě pečované péči i jen po (pouhou) část dne, přičemž v případě osob blízkých se ani nevyžadovalo (a ani v současnosti nevyžaduje), aby spolu sdíleli společnou domácnost, pročez pak pro účely

zápočtu doby péče do náhradní doby pojištění zcela postačovalo (a postačuje), když osoba pečující orgánu důchodového pojištění prokáže, že o osobu pečovanou bylo postaráno v rozsahu dohledu při hlavních životních úkonech (tedy nikoliv všech úkonech), které byly uvedeny ve vyhlášce, kterou se provádí zákon o důchodovém pojištění.

Ze shora uvedeného je tedy zřejmé, že žalobce zákonné podmínky pro uznání (zápočet) doby péče o závislou osobu blízkou do náhradní doby pojištění v celém rozsahu splnil.

Správní žalobou napadené rozhodnutí je tak nezákonné, ale z pohledu správní racionality též zcela absurdní.

S ohledem na shora uvedené navrhoval žalobce, aby krajský soud vydal rozsudek, kterým rozhodnutí ČSSZ ze dne 12. 4. 2016, jakož i výroky I., III. a IV. rozhodnutí OSSZ Jihlava ze dne 3. 2. 2016 zruší a věc vrátí žalované k dalšímu řízení.

Žalobce též požadoval, aby soud zavázal žalovanou nahradit žalobci vzniklé mu náklady řízení.

V písemném vyjádření k žalobě žalovaná uvedla, že rozhodnutím OSSZ Jihlava č. j. 47007/000065/2016/120/VL ze dne 3. 2. 2016, bylo na základě návrhu na zahájení řízení o vydání rozhodnutí o době a rozsahu péče o osobu bezmocnou, o osobu závislou na pomoci jiné osoby podle ust. § 85 odst. 2 zákona č. 582/1991 Sb., ve znění pozdějších předpisů (dále jen „návrh“) podáno na OSSZ Jihlava dne 4. 1. 2016 R. S. (dále jen „žalobce“), rozhodnuto **výrokem I., že od 1. 1. 1999 do 31. 12. 2002** nelze žalobce považovat za osobu pečující ve smyslu § 5 odst. 1 písm. s) zákona č. 155/1995 Sb., ve znění účinném do 31. 12. 2006, o svou babičku, paní L. T., **výrokem II., že od 1. 1. 2003 do 14. 1. 2003** žalobce v plném rozsahu osobně pečoval ve smyslu ust. § 5 odst. 1 písm. s) zákona č. 155/1995 Sb., ve znění účinném do 31. 12. 2006 o svou babičku, paní L. T., která byla od 1. 1. 2003 do 14. 1. 2003 osobou převážně bezmocnou, **výrokem III., že od 15. 1. 2003 do 31. 12. 2006** nelze žalobce považovat za osobu pečující ve smyslu ust. § 5 odst. 1 písm. s) zákona č. 155/1995 Sb., ve znění účinném do 31. 12. 2006, o svou babičku paní L. T., **výrokem IV., že od 1. 1. 2007 do 31. 12. 2007** nelze žalobce považovat za osobu pečující ve smyslu ust. § 5 odst. 1 písm. s) zákona č. 155/1995 Sb., ve znění účinném do 31. 12. 2007 o svou babičku paní L. T., **výrokem V., že od 1. 1. 2008 do 31. 12. 2013** žalobce v plném rozsahu osobně pečoval ve smyslu ust. § 5 odst. 1 písm. s) zákona č. 155/1995 Sb., ve znění účinném do 31. 12. 2013, o svou babičku, paní L. T., která byla od 1. 1. 2008 do 31. 5. 2008 osobou závislou na péči jiné osoby ve stupni II. – středně těžká závislost a v době od 1. 6. 2008 do 31. 12. 2013 osobou závislou na péči jiné osoby ve smyslu IV. – úplná závislost, a **výrokem VI., že od 1. 1. 2014 do 16. 11. 2015** žalobce v plném rozsahu osobně pečoval ve smyslu ust. § 5 odst. 2 písm. e) zákona č. 155/1995 Sb., ve znění pozdějších předpisů, o svou babičku paní L. T., která byla od 1. 1. 2014 do 16. 11. 2015 osobou závislou na pomoci jiné osoby ve stupni IV. – úplná závislost.

Proti výrokům I., III. a IV. předmětného rozhodnutí OSSZ Jihlava podal žalobce v zákonné lhůtě odvolání. Shora uvedené rozhodnutí OSSZ Jihlava bylo následně ve výrocích I., III. a IV. potvrzeno rozhodnutím ČSSZ ze dne 12. 4. 2016 a odvolání žalobce bylo zamítnuto. Veškeré skutkové a právně relevantní okolnosti, z nichž žalovaná vycházela při svém rozhodování, jsou obsaženy v odůvodnění napadeného rozhodnutí.

Vzhledem k rozsahu žaloby ČSSZ odkazuje na její obsah, ve svém vyjádření k žalobě odkazuje na odůvodnění napadeného rozhodnutí, a dále doplňuje následující:

V odůvodnění žaloby, argumentační linii první a druhé, žalobce zpochybňuje postup při posouzení zdravotního stavu své babičky paní L. T. S odkazem na ust. § 4 odst. 2 zákona č. 582/1991 Sb., o organizaci a provádění sociálního zabezpečení, považuje posudek PK MPSV ČR, oddělení výkonu posudkové služby Brno ze dne 30. 3. 2016, za akt nulitní, k jeho vydání nebyla tato vůbec kompetentní. V tomto směru žalovaná odkázala na vyjádření MUDr. H. T., vedoucí oddělení výkonu posudkové služby Brno, Ministerstva práce a sociálních věcí ČR, pracoviště Brno. Ta ve svém vyjádření ze dne 18. 5. 2016 (toto je součástí spisové dokumentace) uvádí, že zdravotní stav paní L. T. byl posouzen OSSZ Jihlava dne 30. 4. 1999, kdy byla uznána od 1. 3. 1999 částečně bezmocnou s trvalou platností posudku. Odvoláním napadené rozhodnutí OSSZ Jihlava ze dne 3. 2. 2016 řízení o době a rozsahu péče bylo vydáno na podkladě zmíněného posudku OSSZ. Zákonná podmínka kompetence PK MPSV ČR (dle ust. § 4 odst. 2 zákona č. 582/1991 Sb.) k vypracování posudku v rámci odvolacího řízení pro období od 1. 9. 1999 do 31. 1. 2002 byla tedy jednoznačně naplněna, neboť napadené rozhodnutí bylo vydáno na základě posudku OSSZ. Dále MUDr. T. odkazuje na zmíněný posudek PK MPSV ČR ze dne 30. 3. 2016, ve kterém je vysvětlena rovněž otázka týkající se námitek ohledně podkladů pro posouzení, ze kterých PK MPSV ČR při stanovení stupně bezmocnosti vycházela. Jak z tohoto posudku vyplývá, žalobce byl dopisem ze dne 4. 3. 2016 PK MPSV ČR informován o posouzení zdravotního stavu paní L. T. v nepřítomnosti a o možnostech dalšího postupu. PK MPSV ČR pak dospěla posudkem č. j. 2016/592/BR ze dne 30. 3. 2016 k závěru, že paní L. T. od 1. 9. 1999 do 31. 1. 2002 nebyla úplně bezmocná podle § 70 odst. 1 písm. c) zákona č. 100/1988 Sb., ve znění zákona č. 133/1997 Sb., a § 2 odst. 3 vyhl. č. 284/1995 Sb., a nebyla ani převážně bezmocná podle § 70 odst. 1 písm. b) zákona č. 100/1988 Sb., ve znění zákona č. 133/1997 Sb., a § 2 odst. 2 vyhl. č. 284/1995 Sb. a byla jen částečně bezmocná podle § 70 odst. 1 písm. a) zákona č. 100/1988 Sb., ve znění zákona č. 133/1997 Sb., a § 2 odst. 1 vyhl. č. 284/1995 Sb. Nepozbyla zcela schopnost sebeobsluhy, nepotřebovala soustavné ošetřování, nebyla odkázána trvale na pomoc jiné osoby při všech životních úkonech. Nepotřebovala pravidelnou pomoc, popřípadě soustavný dohled jiné osoby při hlavních životních úkonech, ani nešlo o osobu úplně nevidomou, potřebovala jen dlouhodobě pomoc jiné osoby při některých životních úkonech. „Výpis ze zdravotní dokumentace - potvrzení o zdravotním stavu pacienta“ praktické lékařky MUDr. J. H. ze dne 4. 1. 2016, který potvrzuje, že zdravotní stav paní L. T. vyžadoval v době od 1. 9. 1999 do 16. 11. 2016 v důsledku těžké Alzheimerovy demence trvalou pomoc jiné osoby, nekoreluje se zdravotnickou dokumentací ani s dokumentací praktické lékařky, paní L. T. ve sledovaném období roku 1999 až 2002 netrpěla Alzheimerovou demencí, nebyla pro ni sledována ani léčena, v tomto období byla plně orientována, s přiměřenými duševními kompetencemi a byla schopna adekvátní komunikace, jak dokazují i průběžné záznamy praktické lékařky i výpis pro bezmocnost praktické lékařky ze dne 28. 9. 1999 a následně i ze dne 8. 4. 2002. V tomto období netrpěla imobilitou, chodila s oporou kompenzační pomůcky a byla plánována operace pravé kyčle. Předpis inkontinenčních pomůcek byl v záznamech praktické lékařky zachycen až od roku 2011. Dále nebyl shledán podklad pro neschopnost přípravy stravy a pro nutnost krmení, byla samostatně mobilní, byla zachována hybnost rukou, byla schopna rozpoznat jednotlivé potraviny, bez poruch příjmů stravy, bez závažné kachexie.

Dále žalobce zdůrazňuje nutnost doručení stejnopisu posudku PK MPSV ČR k případné oponentuře účastníka řízení, přičemž odkazuje na rozsudek senátu druhé sekce Evropského soudu pro lidská práva ze dne 7. 7. 2015. K tomu žalovaná uvádí, že povinnost předání

posudku účastníku řízení je upravena v ust. § 8 odst. 10 zákona č. 582/1991, o organizaci a provádění sociálního zabezpečení, ve znění pozdějších předpisů, dle kterého OSSZ a Česká správa sociálního zabezpečení předá nebo zašle občanu do 7 dnů stejnopis posudku vydaného podle odst. 1 písm. a) /tedy v případě, kdy OSSZ posuzuje zdravotní stav pro účely invalidity a změny stupně invalidity/ nebo podle odst. 9 věty první /tedy v případě, kdy ČSSZ posuzuje invaliditu a dlouhodobě nepříznivý zdravotní stav dítěte a jeho schopnost vykonávat z důvodu tohoto zdravotního stavu výdělečnou činnost pro účely řízení o námitkách/; náležitosti tohoto posudku stanoví prováděcí předpis. Žalovaná v tomto případě postupovala v souladu s ust. § 85a zákona č. 582/1991 Sb., o organizaci a provádění sociálního zabezpečení, ve znění pozdějších předpisů, dle kterého se v řízení ve věcech důchodového pojištění nepoužije ust. § 36 odst. 3 zákona č. 500/2004 Sb., správní řádu.

Dále uvedla, že dle ust. § 2 odst. 4 vyhlášky MPSV č. 284/1995 Sb., kterou se provádí zákon o důchodovém pojištění, ve znění účinném do 31. 12. 2007, podmínka osobní péče o blízkou bezmocnou osobu se při výkonu zaměstnání považuje za splněnou jen tehdy, je-li zaměstnání vykonáno při takovém zkrácení pracovní doby nebo za jiných obdobných podmínek, které nebrání řádnému výkonu osobní péče. Vyhláškou č. 328/2007 Sb. byla vyhl. č. 284/1995 Sb. změněna mj., že byl zrušen výše zmíněný § 2, který v odst. 1 až 3 upravoval charakteristiku částečné, převážné a úplné bezmocnosti a ve výše zmíněném odst. 4 pak pojem osobní péče o osobu bezmocnou. Uvedená změna logicky souvisela s nabytím účinnosti zákona č. 108/2006 Sb., o sociálních službách od 1. 1. 2007, který namísto pojmu osoba bezmocná zavádí pojem osoba závislá na pomoci jiné fyzické osoby s tím, že v § 8 specifikuje blíže podmínky pro přiznání jednotlivých stupňů závislosti, od stupně I. (lehká závislost), přes stupeň II. (středně těžká závislost) a III. (těžká závislost) až po stupeň IV. (úplná závislost). Přestože § 2 vyhl. č. 284/1995 Sb., který ve výše zmíněném odst. 4 upravoval pojem osobní péče o osobu bezmocnou, byl vyhl. č. 328/2007 Sb. zrušen, orgány sociálního zabezpečení, ač jistě nezpochybňují pojetí dne ve smyslu Gregoriánského kalendáře zmíněné žalobcem, ve vztahu k interpretaci pojmu osobní péče vychází z předpokladu, že ať je opečovávanou osobou osoba bezmocná (do 31. 12. 2006) či osoba závislá na pomoci jiné fyzické osoby (od 1. 1. 2007), je nutné péči o tuto osobu ze strany osoby pečující věnovat určitý časový prostor, což lze jen těžko realizovat při výkonu zaměstnání na plný úvazek bez jakýchkoliv jiných úprav pracovních podmínek. OSSZ se snaží v návaznosti na již výše zmíněné zásady činnosti správních orgánů v tomto směru v rámci své rozhodovací praxe podržet jistou kontinuitu a maximální možnou stabilitu, aby obdobné případy s obdobnými podmínkami byly v čase posuzovány obdobným způsobem. Ustálená rozhodovací praxe okresních správ sociálního zabezpečení je tedy taková, že podmínka osobní péče nejen o osobu bezmocnou, ale rovněž o osobu závislou na péči jiné osoby ve stupni II, III nebo IV se považuje při výkonu zaměstnání za splněnou jen tehdy, je-li zaměstnání konáno při takovém zkrácení pracovní doby nebo za jiných obdobných podmínek, které nebrání řádnému výkonu osobní péče. Žalovaná souhlasí s tvrzením žalobce, že ust. § 2 odst. 4 vyhlášky č. 284/1995 Sb., kterou se provádí zákon o důchodovém pojištění, ve znění účinném do 31. 12. 2007, nestanoví jako nutno podmínku souběhu péče s výkonem pracovní činnosti zkrácení pracovní doby, v případě, že však pracovní doba není zkrácena, musí být zaměstnání konáno za jiných obdobných podmínek, které nebrání řádnému výkonu osobní péče. Dle žalované, na základě provedených šetření, dle vyjádření vedoucí oddělení personalistiky a mezd Statutárního města Jihlavy ze dne 18. 1. 2016, vyjádření ředitele Krajského úřadu Kraje Vysočina ze dne 27. 1. 2016 a ze dne 11. 3. 2016, upřesňujících vyjádření vedoucího odboru informatiky Krajského úřadu Kraje Vysočina ze dne 10. 3. 2016 a předsedy odborové organizace Základní organizace odborového svazu státních orgánů a organizací při Krajském úřadu Kraje Vysočina ze dne 10. 3. 2016, bylo potvrzeno, že v případě pracovního poměru u Okresního

úřadu Jihlava se jednalo o zaměstnání na plný pracovní úvazek, osobní spis zaměstnance neobsahuje žádné písemnosti, které by nasvědčovaly sjednání úpravy stanovené týdenní pracovní doby a ani úpravu jiných pracovních podmínek. Dále je možno upozornit na popis pracovní náplně žalobce u Okresního úřadu Jihlava, referátu sociálních věcí, platného od 1. 4. 1999, který je přílohou vyjádření ředitele Krajského úřadu Kraje Vysočina ze dne 11. 3. 2016 (jako profilující činnosti jsou uvedeny např.: provádění sociálních šetření v terénu, poskytování sociální pomoci, účast na jednání v zájmu klientů s jinými odborníky, se správními orgány, soudy, nestátními organizacemi a dalšími institucemi, samotný výkon sociálních agend v péči o staré a zdravotně postižené občany, včetně zajištění výplat jednotlivých dávek, v rámci ostatních činností je zmíněno zpracování rozhodnutí v I. stupni správního řízení a další úkoly související s péčí o těžce zdravotně postižené a staré občany). S ohledem na charakter pracovní náplně je otázkou, nakolik by bylo vůbec reálné plnit obdobné úkoly z domácího prostředí. Rovněž po delimitaci pracovněprávního vztahu z Okresního úřadu Jihlava na Kraj Vysočina ke dni 1. 1. 2003 byl žalobce zaměstnán na plný pracovní úvazek, neměl upravenou pracovní dobu ani jiné pracovní podmínky. Dle žalované tak v daném případě nebyla splněna podmínka osobní péče o osobu bezmocnou, resp. o osobu závislou na péči jiné osoby, jelikož se jednalo o zaměstnání na plný úvazek, pracovní doba nebyla zkrácena, aby podmínka osobní péče mohla být za těchto okolností považována za splněnou, muselo by být zaměstnání konáno za jiných obdobných podmínek, které nebrání řádnému výkonu osobní péče (pro příklad lze uvést umožnění práce z domova), což z výše uvedeného nevyplývá.

V argumentační linii šesté se žalobce opírá o racionální poznání o struktuře časové jednotky, jakou je „den“ ve smyslu Gregoriánského kalendáře, v této souvislosti se odkazuje na „Stručný popis péče“, který předložil při podání návrhu dne 4. 1. 2016 OSSZ Jihlava, a ze kterého je dle žalobce zřejmé, že prakticky veškerý osobní čas v období od 1. 9. 1999 do 16. 11. 2015 věnoval osobní péči o bezmocnou babičku a podmínku osobní péče o závislou osobu tak po převážnou část dne zjevně splnil, když po dobu více než 16 let více než 16 hodin denně poskytoval péči své babičce, a to v souběhu s výkonem výdělečné činnosti, kdy měl vytvořeny podmínky, které nebránily řádnému výkonu osobní péče. Zdůrazňuje, že právní úprava účinná do 31. 12. 2006 v případě někdejší převážné bezmocnosti nevyžadovala od pečovatелů přímou 24 hodinovou osobní péči o pečovanou osobu, ale pouze „dohled“ (resp. zajištění dohledu) při hlavních životních úkonech (tedy nikoliv všech úkonech), které byly uvedeny ve vyhlášce, kterou se provádí zákon o důchodovém pojištění. Žalobou napadené rozhodnutí považuje za zcela vymykající se zdravému rozumu a absurdní. K tomu žalovaná uvádí, že dle ust. § 2 odst. 2 vyhlášky č. 284/1995 Sb., kterou se provádí zákon o důchodovém pojištění, ve znění účinném do 13. 12. 2007, převážně bezmocná je taková osoba, která potřebuje kromě pomoci uvedené v odstavci 1 (tedy kromě dlouhodobé pomoci jiné osoby při některých nezbytných životních úkonech, např. při mytí, česání a oblékání) rovněž pravidelnou pomoc, popř. soustavný dohled jiné osoby při hlavních životních úkonech, např. při chůzi a při výkonu fyziologické potřeby. Za převážně bezmocnou se však považuje osoba úplně nevidomá. Jak bylo uvedeno výše, žalobce předložil OSSZ Jihlava „Stručný popis péče“, v tomto popisu péče o svou babičku L. T., v průběhu celého dne. Mimo dalších činností uvádí, že po probuzení nejprve připravil koupelnu k ranní hygieně, přenesl babičku z ložnice do koupelny, následovala vlastní ranní hygiena, celková ranní koupel babičky, obléknutí, přenos babičky do obývacího pokoje, úklid koupelny, kompletní převlečení ložního prádla z postele babičky, které poté musel vyprat a pověsit. Následovala ranní hygiena žalobce, příprava snídaně, přenos babičky z obývacího pokoje do kuchyně, kde ji nakrmil a podal léky. Dále v průběhu dopoledne následovala příprava svačiny a nakrmení babičky. Poté žalobce buď sám doma uvařil oběd a babičku nakrmil, nebo společně odjeli na

oběd k příbuzným, kde ji pečovatel opět nakrmil, podal léky. V průběhu odpoledne podával svačinu a babičku opět nakrmil a podal léky. V podvečer připravil večeři, nakrmil a podal léky. Následoval přenos babičky do koupelny, večerní hygiena, celková večerní koupel babičky, obléknutí, přenos do ložnice a uložení do postele. Během celého dne byla rovněž nutná pravidelná hygiena a asistence při dodržování pitného režimu. Žalovaný dle svého vyjádření tedy vykonával celý okruh velmi časově náročných činností, a to v průběhu celého dne, lze si jen velmi těžko představit, že by to vše bylo možno skloubit s prací na plný pracovní úvazek, tedy bez zkrácení pracovní doby, nebo bez úpravy jiných obdobných podmínek.

Co se týče závěrečných pasáží žaloby, žalovaný jistě nezpochybňuje zásluhy blízkých či příbuzných, kteří se v domácím prostředí starají o seniora či handicapovanou osobu. Platná legislativa umožňuje, aby za určitých okolností doba péče o osobu bezmocnou či osobu závislou na pomoci jiné osoby zakládala účast na pojištění ve smyslu zákona č. 155/1995 Sb., o důchodovém pojištění. Je zřejmé, že péče o takovou osobu vyžaduje ze strany pečující osoby nejen velké úsilí, ale rovněž určité časové nároky, což logicky souvisí s nutností omezit výdělečnou činnost či minimálně nějakým způsobem upravit podmínky jejího výkonu. Je tedy na místě, že takovým lidem je umožněna jistá kompenzace v podobě uznání doby péče do doby důchodového pojištění. Zákon č. 155/1995 Sb., o důchodovém pojištění, pamatuje i na ty, kteří se věnují péči o osobu bezmocnou či závislou dlouhodobě, a lze tedy předpokládat, že i dlouhodobě musí omezit svou výdělečnou činnost a přicházejí tak o část svých příjmů, když ust. § 19a tohoto zákona řeší i finanční kompenzaci při výpočtu důchodu u pojištěnců, kteří získali z titulu péče o takové osoby alespoň 15 roků náhradní doby pojištění. Žalovaná určitě nezpochybňuje záslužnou činnost žalobce při péči o babičku, avšak dle jejího názoru tato péče nebyla s ohledem na rozsah výdělečné činnosti v daných obdobích zajišťována v rozsahu zakládajícím účast na důchodovém pojištění.

Za okolností výše uvedených a s odkazem na odůvodnění žalobou napadeného rozhodnutí dle žalované nelze žalobci v době od 1. 9. 1999 do 31. 12. 2002 a v době od 15. 1. 2003 do 31. 12. 2006 považovat za osobu pečující ve smyslu ust. § 5 odst. 1 písm. s) zákona č. 155/1995 Sb., ve znění účinném do 31. 12. 2006, a dále pak nelze žalobce v době od 1. 1. 2007 do 31. 12. 2007 považovat za osobu pečující ve smyslu ust. § 5 odst. 1 písm. s) zákona č. 155/1995 Sb., ve znění účinném do 31. 12. 2007, o babičku, paní L. T., přestože péče žalobce o babičku fakticky trvala i v těchto obdobích. Důvodem je skutečnost, že péče nebyla zajišťována v rozsahu zakládajícím účast na pojištění ve smyslu ust. § 5 odst. 1 písm. s) zákona č. 155/1995 Sb., ve znění účinném do 31. 12. 2006, a 5 odst. 1 písm. s) zákona č. 155/1995 Sb., ve znění účinném do 31. 12. 2007, neboť výdělečná činnost byla vykonávána v rozsahu, který brání řádnému výkonu osobní péče (navíc v období od 1. 9. 1999 do 31. 12. 2002 nebyla splněna zákonem stanovená podmínka osobní péče o osobu bezmocnou, neboť v tomto období nebyla paní L. T., tedy osoba, o níž bylo pečováno, osobou převážně nebo úplně bezmocnou, ale byla pouze částečně bezmocnou osobou, přičemž se nejednalo o osobu starší 80 let).

Žalovaná postupovala zcela v intencích ust. § 89 zákona č. 500/2004 Sb., správního řádu, ve znění pozdějších předpisů, tj. přezkoumala soulad napadeného rozhodnutí a řízení, které předcházelo jeho vydání, s právními předpisy. V souladu s ust. § 90 odst. 5 věty první správního řádu poté, co neshledala důvod pro postup podle odstavců 1 až 4 citovaného ustanovení, odvolání zamítla a výroky I., III. a IV. Napadeného rozhodnutí potvrdila. V rámci odvolacího řízení se ztotožnila se závěry prvoinstančního orgánu, což v odůvodnění svého rozhodnutí vyjádřila konstatováním, že předmětné rozhodnutí bylo vydáno v souladu se

zákony a ostatními právními předpisy, bylo vydáno příslušným orgánem, vycházelo ze spolehlivě zjištěného skutkového stavu a obsahovalo předepsané náležitosti, a bylo tudíž vydáno v souladu s ust. § 67, § 68 a § 69 správního řádu. Z odůvodnění rozhodnutí žalované také jasně vyplývá, ze kterých skutečností vycházela při hodnocení právního stavu a zákonnosti vydaného prvoinstančního rozhodnutí. Správní orgán má za to, že námitky žalobce jsou neopodstatněné a nedůvodné, a navrhol proto žalobu zamítnout.

Z připojených správních spisů soud zjistil tyto podstatné skutečnosti:

Dne 3.1.2016 žalobce podal na OSSZ Jihlava Návrh na zahájení řízení o vydání rozhodnutí o době a rozsahu péče o osobu závislou na pomoci jiné osoby, o osobu bezmocnou. V žádosti uvedl, že pečoval o svou bezmocnou a závislou babičku paní L. T., nar., a to v období od 1. 9. 1999 do dne jejího úmrtí, tj. do 16. 11. 2015, společně s touto osobou žil v jedné domácnosti, když uvedl, že pečoval o osobu bezmocnou, o osobu bezmocnou, ve stupni II. – IV. a poté o osobu, které byl přiznán stupeň závislosti II. od 1. 1. 2007 do 31. 5. 2008 a stupeň závislosti IV. od 1. 6. 2008 do 16. 11. 2015. Uvedl v Prohlášení, že o uvedenou osobu v době od 1. 9. 1999 do 16. 11. 2015 pečoval osobně v plném rozsahu, v uvedené době se o babičku nikdo jiný nestaral, zaměstnání v uvedené době nebránilo péči v plném rozsahu a byla umožněna práce z domácího prostředí. Toto prohlášení bylo součástí podaného Návrhu. Součástí podaného Návrhu byl i Stručný popis péče, kterou poskytoval žalobce na péči závislé osobě blízké paní L. T., kdy uvedl, že péči babičce poskytoval v období od 1. 9. 1999 do 16. 11. 2015, sdílel s ní společnou domácnost a pod body 3 – 26 uvedeného Stručného popisu péče pak popisoval, které všechny úkony s babičkou nebo pro babičku paní T. prováděl každý den, a to po celý den, přičemž tento Stručný popis péče uváděla žalovaná ve svém písemném vyjádření k žalobě.

Ve spise pak je založeno Potvrzení Mgr. A. Š. ze dne 22. 12. 2015, ing. M. P. z 21. 12. 2015 a Sdělení ing. P. P. ze 16. 12. 2015.

Z uvedených Potvrzení ing. Š. a ing. P. vyplývá, že žalobci byla při souběžném výkonu pracovních činností nadřízenými umožněno řádně pečovat o jeho bezmocnou babičku paní L. T. a ve Sdělení ing. P. bylo uvedeno totéž.

Ve spise se pak nachází posouzení zdravotního stavu paní L. T. lékařkou OSSZ Jihlava dne 30. 4. 1999 se závěrem, že uvedená osoba je částečně bezmocná podle § 79 odst. 1 písm. a/ zák. č. 100/1988 Sb., v platném znění a § 2 odst. 1 vyhl. č. 284/1995 Sb., v platném znění. Potřebuje dlouhodobě pomoc jiné osoby při některých nezbytných životních úkonech.

Dále je ve spise založen Posudek o zdravotním stavu paní T. vypracovaný dne 9. 5. 2002 lékařkou OSSZ Jihlava, z něhož vyplývá posudkový závěr, že paní L. T. je převážně bezmocná podle § 70 odst. 1 písm. b/ zák. č. 100/1988 Sb., v platném znění a § 2 odst. 2 vyhl. č. 284/1995 Sb., v platném znění s platností od 1. 2. 2002 do 28. 2. 2003. Dále se ve spise nachází Posudek o zdravotním stavu vypracovaný lékařkou OSSZ Jihlava o zdravotním stavu paní L. T., z jehož závěrů vyplývá, že paní T. byla převážně bezmocná podle § 70 odst. 1 písm. b/ zák. č. 100/1988 Sb., ve znění platném do 31. 12. 2006 a § 2 odst. 2 vyhl. č. 284/1995 Sb., ve znění platném do 31. 12. 2006. Potřebovala dlouhodobě pomoc jiné osoby při některých nezbytných životních úkonech, jakož i pravidelnou pomoc, popř. soustavný dohled jiné osoby při hlavních životních úkonech a platnost tohoto posudku byla od 1. 3. 2003 do 31. 12. 2006. Z potvrzení Úřadu práce ČR – krajské pobočky v Jihlavě z 8. 12. 2015 vyplynulo, že od 1. 1. 2007 do 31. 5. 2008 byla paní T. uznána osobou závislou na pomoci

jiné fyzické osoby ve stupni II. – středně těžká závislost a od 1. 6. 2008 do 16. 11. 2015 byla uznána osobou závislou na pomoci jiné osoby ve stupni IV. – úplná závislost.

Dále se ve spise nachází odpověď na požadované informace ze strany Kraj Vysočina ze dne 11. 3. 2016, kde uvedeno, že z osobního spisu žalobce bylo zjištěno, že v období od 1. 9. do 31. 12. 2002 v rámci svého pracovního poměru k Okresnímu úřadu Jihlava pracoval se sjednaným druhem práce „odborný zaměstnanec státní správy na úseku sociální péče včetně sociálního šetření v terénu“, vykonával činnosti, jež jsou uvedeny v připojené pracovní náplni (toto citovala žalovaná ve svém vyjádření k žalobě). Ke dni 1. 2. 2003, po delimitaci pracovněprávního vztahu z Okresního úřadu Jihlava na Kraj Vysočina byl zaměstnanci opakovaně předložen návrh na pracovní zařazení do organizační struktury Krajského úřadu Kraje Vysočina, odboru sociálních věcí a zdravotnictví, se kterým zaměstnanec (žalobce) nesouhlasil a do 4. 1. 2003 práci nevykonával, ale po plnou pracovní dobu se zdržoval na pracovišti, avšak bez výkonu práce. V období od 1. 1. 2003 do 14. 1. 2003 bylo posuzováno jako překážka v práci na straně zaměstnavatele s náhradou mzdy ve výši průměrného výdělku. Od 15. 1. 2003 do 31. 1. 2004 byl zaměstnanec zařazen do organizační struktury Krajského úřadu Kraje Vysočina, na odboru sociálních věcí a zdravotnictví, avšak k podpisu dohody o změně obsahu pracovní smlouvy ve věci změny druhu práce ani pracovní náplně ze strany zaměstnance nedošlo, zůstalo v platnosti původní ujednání z Okresního úřadu Jihlava. Od 1. 1. 2004 byl na základě usnesení Zastupitelstva Kraje Vysočina rozhodnuto o ukončení poskytování pečovatelských služeb příspěvkovými organizacemi Kraje Jihlava a současně s tímto rozhodnutím přestal odbor sociálních služeb a zdravotnictví, kde byl zaměstnanec zařazen, vykonávat státní správu na úseku sociální péče včetně sociálních šetření v terénu a jeho pracovní místo zaniklo. Zaměstnanci byl nabídnut výkon jiné vhodné práce, avšak k akceptaci předloženého návrhu dohody o změně obsahu pracovní smlouvy ve věci změny druhu práce a pracovní náplně opět ze strany zaměstnance nedošlo. Od 3. 2. 2004 došlo na základě Příkazu ředitelky č. 2/04 k zařazení zaměstnance na odbor informatiky, oddělení správy sítě, s výkonem činnosti pracovníka technické podpory. K uzavření dohody o změně obsahu pracovní smlouvy ve věci změny druhu práce a pracovní náplně ke dni zařazení opět ze strany zaměstnance nedošlo, pracovní náplň pro uvedenou činnost pracovníka technické podpory podepsal až k účinnosti od 1. 7. 2005. Na odboru informatiky byl zaměstnanec zařazen do 31. 12. 2007, kdy byl se zaměstnancem rozváznán pracovní poměr. Dále v tomto sdělení uvedeno, že k dotazu, zda bylo reálně možné, aby zaměstnanec v rámci stanovené pracovní doby, případně za určitých upravených podmínek, po uvedenou dobu pečoval o svoji babičku L. T., bylo sděleno, že ve výše uvedených obdobích byl zaměstnanec zaměstnán na plný pracovní úvazek, neměl sjednanou žádnou úpravu stanovené pracovní doby a ani úpravu pracovních podmínek (práce z domova, ani nečerpal neplacené pracovní volno). Pod tímto přípisem je podepsán ředitel úřadu Mgr. ing. Z. K., ředitel úřadu a uvedl také k postoupeným podkladům ze strany OSSZ Jihlava (potvrzení a sdělení) požádal příslušného vedoucího odboru a předsedu odborové organizace o podání vysvětlení a zpřesnění, které přikládal jako přílohu č. 3 a 4. K potvrzení vystavenému Mgr. A. Š. sdělil, že není kompetentní žádat o její vysvětlení, které je v nesouladu s podklady vedenými v osobním spise zaměstnance.

V potvrzení ing. P. P., vedoucího odboru informatiky, z 10. 3. 2016 je uvedeno, že R. S. byl v době svého zařazení do odboru informatiky zaměstnán na plný pracovní úvazek, neuplatňoval úpravu stanovené pracovní doby a ani úpravu pracovních podmínek. Pracovní úkoly mu byly ze strany přímého nadřízeného vedoucího odboru a oddělení zadávány především k plnění na pracovišti zaměstnavatele. Zajišťoval agendu technického servisu (servis tiskáren, administrativa), která převážně vyžaduje přímý kontakt s vnitřními zákazníky zaměstnavatele a přítomnost na pracovišti zaměstnavatele, kde je vybavení umístěno.

Potvrzení ze dne 16. 12. 2015 bylo vydáno na žádost pana R. S. Text předepsaný z jeho strany byl jmenovaným upraven do stávajícího znění tak, aby odrážel skutečný stav věci. Zaměstnanci bylo umožněno sladit pracovní život se soukromým. V praxi se to projevovalo tak, že zaměstnanec měl pružnou část pracovní doby u zaměstnavatele plně ve své dispozici a dále s možností využívat dovolené dle vlastních potřeb. Zároveň charakter pracovní náplně R. S. nevyžadoval pracovní nasazení (přesčasy, vícedenní služební cesty, časově náročné úkoly, nutné zástupy v době nepřítomnosti jiných kolegů apod.), které by omezovalo péči o rodinného příslušníka. V tomto smyslu bylo formulováno a myšleno i sdělení jmenovaného předané panu S. V případě pana S. se rozhodně nejednalo o úpravu pracovní doby ani pracovních podmínek. K žádné takové úpravě nebyl (Ing. P.) oprávněn ze své pozice, čehož si je plně vědom.

Ve vyjádření z 10. 3. 2016 podepsané předsedou odborové organizace J. P. je uvedeno, že podle vyjádření místopředsedy uvedené ZO Ing. P. a dalšího člena závodního výboru pana Š. bylo potvrzení ze dne 21. 12. 2015 vydáno na základě skutečností sdělených pouze panem S., na základě údajů uváděných panem S. při jejich osobních setkáních a na základě poznatků z předchozích jednání ve věci ukončení pracovního poměru pana S. na KÚ kraje Vysočina. Potvrzení bylo napsáno i se zřetelem k obsahu „Sdělení“, které jim pan S. také předložil, vydaného vedoucím odboru informatiky ze dne 16. 12. 2015, kde dříve pan S. pracoval.

Na žádost ČSSZ byl pak vypracován dne 30. 3. 2016 ve věci posudek ohledně bezmocnosti paní L. T. a v něm PK MPSV došla k závěru, že v době od 1. 3. 1999 do 31. 1. 2002 nebyla jmenovaná úplně bezmocná podle § 70 odst. 1 písm. c) zákona č. 100/1988 Sb. v platném znění a § 2 odst. 3 vyhl. č. 284/1995 Sb., nebyla ani převážně bezmocná podle § 70 odst. 1 písm. b) shora citovaného zákona a § 2 odst. 2 vyhl. č. 284/1995 Sb., byla jen částečně bezmocná podle § 70 odst. 1 písm. a) uvedeného zákona a § 2 odst. 1 vyhl. č. 284/1995 Sb. Ve spise se pak nachází také stanovisko vedoucí oddělení výkonu Posudkové služby Brno MUDr. H. T., které se vyjadřovala na žádost ČSSZ ke kompetenci pro posouzení bezmocnosti L. T. PK MPSV ČR. Toto stanovisko konstatovala žalovaná v písemném vyjádření k žalobě.

Krajský soud v Brně ve věci nařídil jednání na den 20. 9. 2017, kdy žalobce se plně odvolal na písemnou žalobu a uvedl, že má za to, že by měl být znovu posouzen zdravotní stav babičky žalobce. Je sice pravdou, že k 1. 3. 1999 bylo rozhodnuto ČSSZ o tom, že je částečně bezmocná, nicméně od té doby do 1. 9. 1999 došlo k výraznému zhoršení jejího zdravotního stavu a žalobce má za to, že tehdy její zdravotní stav odpovídal bezmocnosti převážné. Dále uvádí, že na daný případ nelze použít ust. § 85a zákona č. 582/1991 Sb., jak uvádí žalovaná, neboť v dané věci se nejedná o řízení o důchod, ale započtení doby pojištění v důsledku péče o bezmocnou osobu. Dále pak nesouhlasil s tím, jak se k věci vyjádřil Ing. K., ředitel Krajského úřadu kraje Vysočina, neboť tento je vůči žalobci osobně zaujatý s ohledem na pracovníprávní spor, který žalobce s tímto úřadem vede. Navíc Ing. K. v době, o kterou se jedná, ředitelem Krajského úřadu kraje Vysočina nebyl a vycházel z neúplného osobního spisu žalobce. Ing. K. dokonce vyhrožoval odborové organizaci trestním stíháním za to, jaké vyjádření ohledně umožnění péče o babičku žalobci vydali. Zástupkyně žalované se u tohoto soudního jednání odvolala na obsah odůvodnění rozhodnutí žalované i písemné vyjádření k žalobě a dodala, že pokud jde o zdravotní stav babičky žalobce, je pravdou, že 1. 3. 1999 byl posouzen tak, že se jedná o osobu částečně bezmocnou. Žalovaná nepochybně, že u osoby v tomto věku mohlo dojít i po krátké době ke zhoršení zdravotního stavu, ovšem je na samotné osobě, aby si požádala o vyšší stupeň bezmocnosti. V případě babičky žalobce k přiznání vyššího stupně bezmocnosti došlo až v roce 2002 a to proto, že u ní došlo k operaci kyčle, poté se její chůze zhoršila a bez kompenzační pomůcky nebyla schopna chůze. Tak to

alespoň vyplývá z lékařské zprávy její praktické lékařky, kterou měla k dispozici PK MPSV. Zdravotní stav babičky žalobce byl pak tedy posouzen tak, že je převážně bezmocná, doba platnosti posudku však byla stanovena na 1 rok. Zdůraznila, že rozsah péče žalobce o nemocnou babičku žalovaná nechce nijak dehonestovat, musí však postupovat u všech občanů stejně, tak jak to umožňuje zákon. Žalovaná má za to, že s ohledem na to, že žalobce docházel do zaměstnání, neměl nijak upravenou pracovní dobu, by péči o babičku nemohl vykonávat tak, že by se jednalo o trvalou soustavnou péči. Navíc, pokud jde o žalobce, v roce 2007 mu byl přiznán částečný invalidní důchod a v době, kdy o důchod žádal, vůbec nehovořil o tom, že si podal žádost o době a rozsahu péče o takto nemocnou osobu. S ohledem na změnu zákona pak u žalobce došlo k „překlopení“ částečné invalidity na invaliditu III. stupně. Koncem roku 2012 žalobce žádal o „průkaz ZTP“ a ten mu byl přiznán. Z toho vyplývá, že se jednalo tedy o těžce zdravotně postiženou osobu, a to v otázce orientace. Žalovaná tedy neví, jak takto zdravotně postižená osoba by mohla vykonávat celodenní péči o zdravotně postiženou babičku, která tehdy již měla přiznaný příspěvek na péči ve stupni IV., a to při plném pracovním úvazku.

Žalobce pak ke své pracovní činnosti uvedl, že do konce roku 2002 byl zaměstnancem ČR – Okresního úřadu Jihlava. V té době jeho bezprostřední nadřízenou byla A. Š. Ta věděla, že žalobce musí zabezpečovat péči o nemocnou babičku a vzhledem k tomu, že patřil k velmi dobrým pracovníkům, byla mezi nimi ústní dohoda, že během pracovní doby bude moci odcházet pečovat o babičku. Žalobce to dělal tak, že si v zaměstnání vyznačil docházku, určitou dobu setrval na pracovišti, poté třeba na dvě hodiny odešel za babičkou a zase se do zaměstnání vracel, a poté si vyznačil odchod. V mezidobí, kdy byl v zaměstnání, mu s péčí o babičku vypomáhala matka, ta totiž pracovala na noční směny, takže během dne mohla s péčí o babičku pomáhat. Pro zaměstnavatele bylo důležité, že si vždy řádně a včas splnil všechny své pracovní úkoly, nebylo důležité, že není celých 8 hodin fyzicky přítomen na pracovišti. Když pak došlo k delimitaci a žalobce byl převeden na Krajský úřad kraje Vysočina, od té doby, nebylo to však vinou žalobce, došlo mezi ním a krajským úřadem k problémům. Žalobce nikdy neměl podepsanou pracovní smlouvu, ovšem fakticky na pracovišti byl přítomen a pracoval. Nejprve mu byla přidělena kancelář ve skladových prostorech na detašovaném pracovišti a měl vykonávat práci, a to zajistit vznik pečovatelské služby v kraji. Měl vytvořit postup, aby tento systém začal fungovat. V měsíci lednu 2003 mu však fakticky nebyla přidělována žádná práce a pouze setrval na pracovišti a práci začal mít přidělovanou až od měsíce února nebo března. V té době byla jeho nadřízenou paní B. D., která však měla pracoviště v úplně jiné budově než žalobce. V této době jeho péče o babičku pokračovala stejně, to znamená, že si na pracovišti vyznačil docházku, v případě potřeby odcházel pečovat o babičku a zase se na pracoviště vracel. V mezidobí, kdy se na pracovišti zdržoval, mu opět v péči pomáhala matka. Paní D. věděla, že to takto funguje a neměla proti tomu žádné námítky. Brala to tak, že pro kraj není zaměstnancem, a že ho tam fakticky pouze trpí na základě předběžného opatření soudu. Bylo to v té době tak, že paní D. zadala žalobci „balík“ úkolů a čtvrt roku se třeba neviděli. Lidé okolo žalobce na pracovišti věděli, že z pracoviště odchází a vrací se, nevěděli však, dle žalobce, z jakého důvodu. Nemusel vycházet totiž z budovy hlavním vchodem, takže nikdo ani nemusel zaregistrovat, že z budovy vychází. Od 4. 2. 2004 byl příkazem ředitelky úřadu převeden na odbor informatiky, oddělení správy sítě. Toto bylo ještě v době, kdy „seděl“ ve skladových prostorech na detašovaném pracovišti. Jeho bezprostředním nadřízeným na pracovišti byl pan P. R. a vedoucím celého odboru informatiky byl P. P. Oba dva po celou dobu, kdy působil na krajském úřadě, věděli, že pracovní doba žalobce bude probíhat tak, že část jí stráví na pracovišti, a zčásti bude odcházet pečovat o babičku. Všechny pracovní úkoly si i při tomto však vždy a řádně splnil. Nejprve prostřednictvím e-mailu vedoucího informoval o každém svém odchodu z pracoviště,

pouze vždy neuvedl důvod odchodu, vedoucí mu pak řekl, že o každém odchodu z pracoviště ho nemusí informovat. Byly dny, kdy pečoval takovýmto způsobem o babičku třeba dvě hodiny z pracovní doby, někdy to byly čtyři hodiny, podle toho, jak mu časově mohla s péčí pomoci matka. Takto to fungovalo až do konce roku 2007. V průběhu roku 2007 žalobce upozornil pan P., že si „toho“ začínají ostatní pracovníci všímat, aby věc nějak vyřešil, např. úpravou pracovní smlouvy. Na to mu žalobce řekl, že to nejde, neboť je s krajským úřadem v pracovněprávním sporu. Žalobce mu řekl, že věc nějak vyřeší a nakonec se vyřešila tím, že v říjnu 2007 žalobci tehdejší ředitelka krajského úřadu dala neplatnou výpověď. Od října roku 2007 do konce roku 2007 žalobce více času trávil doma péčí o babičku, než dobou, kterou by byl na pracovišti a večer, až šla babička spát, si plnil pracovní úkoly. Od 1. 1. 2008 už nedocházel na krajský úřad, tedy na pracoviště, vůbec. V únoru 2012 nabylo právní moci rozhodnutí o neplatnosti výpovědi, žalobce na to okamžitě reagoval žádostí o úpravu pracovní doby s ohledem na péči o babičku a to tak, aby mohl práci vykonávat z domu. O tom krajský úřad však nerozhodl a žalobce okamžitě dostal výpověď pro nadbytečnost.

U dalšího soudního jednání konaného dne 1. 11. 2012 soud provedl výslechy svědků, a to svědkyně J. S., matky žalobce, která po zákonném poučení uvedla, že žalobce pečoval zcela pravidelně o matku svědkyně, tj. o svou babičku od září 1999. Tehdy zemřel otec svědkyně a asi týden po jeho úmrtí se žalobce nastěhoval k babičce do bytu a to proto, že babička se velmi těžko se smrtí svého manžela vyrovnávala, nebyla schopna žít v bytě sama a už tehdy byl její zdravotní stav takový, že na tom nebyla dobře ani psychicky, ani fyzicky. Byla to doba, kdy čekala na operaci kyčlí, takže chodila o dvou berlích, ale měla i celou řadu jiných fyzických potíží. Už v té době bylo potřeba matce svědkyně nakoupit a postarat se o potřeby v domácnosti. Toto všechno dělal žalobce za pomoci svědkyně. Svědkyně totiž pracuje pouze na noční směny, a to od 18:00 hod. do 6:00 hod. ráno a takovouto pracovní dobu má každý druhý den. Protože se zdravotní stav matky svědkyně zhoršoval, posledních 10 let jejího života to bylo tak, že ji již nemohli nechat ani chvíli samotnou, takže se v péči o ni střídali, a to svědkyně se synem, a pokud v určitý moment nemohl ani jeden z nich, vypomáhala ještě neteř svědkyně, která žije ve Světlé nad Sázavou. Svědkyně sama to dělala, pokud jde o její matku, tak, že obvykle po skončení zaměstnání šla za ní a dělala pro ni to, co bylo potřeba. Protože však měla po noční směně, bývala unavená, potřebovala se vyspat a protože už měla sama také zdravotní problémy, bylo potřeba, aby ji vystřídal syn. Ten to v té době, kdy byl zaměstnaný, dělal tak, že např. během dopoledne na nějakou dobu přišel domů, aby o babičku pečoval, nebo už přišel domů v poledne, zůstal už doma a staral se o babičku, nebo o ni pečoval po návratu ze zaměstnání. Pokud přišel syn v poledne domů kvůli péči o babičku, většinou však zůstal určitou dobu a ještě se do zaměstnání vracel. Svědkyně pak uváděla, že když přišla ráno za svou matkou ze zaměstnání, obvykle nakoupila, uvařila a v poledne šla domů. Když přišel v poledne syn domů a pak ještě odcházel do zaměstnání, dobu, kdy byl v zaměstnání, se za svou matkou vracela svědkyně. Prostě se střídali. Situaci, kterou svědkyně popisuje, byla v době, než zůstal syn doma ze zaměstnání. Později syn svědkyni říkal, že lidé v práci si začínají všímat toho, že odchází z pracoviště a poukazovat na to, a že tedy věc bude muset nějak vyřešit. Svědkyně tehdy synovi řekla, že ona doma ze zaměstnání zůstat nemůže, protože by už nenašla práci a nakonec to vyřešil syn tím, že dostal buďto výpověď v práci nebo svědkyně již přesně neví, jak to bylo, ale zůstal ze zaměstnání doma. K péči o matku, kterou svědkyně popisovala, uvedla, že si dnes již přesně časově nedovede zařadit, které to bylo období. Zdravotní stav matky se zhoršoval, poté měla Alzheimerovu chorobu, nic si již nepamatovala, takže kromě toho, že se sama najedla lžící, i když i u toho musela mít dohled, vůbec nic sama nezvládala a vyžadovala celodenní dohled a péči. Když syn ještě chodil do zaměstnání a vracel se kvůli výpomoci babičce domu, bývalo to svědkyni trochu divné, že může během dne za babičkou docházet domů. Hovořili o tom spolu, syn vždy řekl, že dost

pracovních úkolů může konat z domu, svědkyně ví, že své úkoly v zaměstnání si vždy řádně plnil, za práci byl chválen a také říkal, že pokud jde o jeho odchody z pracoviště za babičkou během pracovního dne, je to se souhlasem jeho nadřízeného. Když se zrušily okresní úřady a převedly se na kraje, ví svědkyně, že vedoucí krajského úřadu žalobce neměla ráda, dokonce „ho posadili“ do nějakého skladu, který vůbec nebyl v hlavní budově krajského úřadu, v podstatě tam seděl sám a nikdo o něm nevěděl. Ví, že si syn mohl sám organizovat svou práci, a proto ani nikdo určitou dobu nevěděl, kdy ze zaměstnání odchází, a kdy se tam vrací. Dále uvedla, že když by hodnotila celou dobu od úmrtí svého otce až do úmrtí své matky, bylo to tak, že většinu péče o matku svědkyně dělal žalobce. Jednak s ní bydlel v jedné domácnosti a poté, když se vrátil ze zaměstnání, už všechnu péči zajišťoval on a ta byla nutná i mnohokrát v noci, neboť matka svědkyně špatně spávala. Navíc byla na žalobce velmi fixovaná, neustále na něho čekala, stále se po něm ptala, když byl v zaměstnání. Svědkyně sama většinou vařila, prala a zajišťovala nákupy. Žádné jiné osoby kromě svědkyně, žalobce a občas neteře svědkyně s péčí o matku svědkyně nevypomáhaly. Pokud by ona sama časově rozdělila péči o svou matku, ona mohla péči vykonávat asi tak z 1/3 a zbytek dělal žalobce. Svědkyně byla svým synem informována o tom, že po úmrtí babičky si požádal o to, aby mu doba a rozsah péče o matku svědkyně byla započítána do doby důchodového pojištění. Svědkyně sama si o toto nepožádala, a to proto, že většinu péče, a to např. koupání, přebalování, vyřizování věcí na úradech apod. dělal žalobce. Svědkyně prostě jako dcera své matky jí vypomáhala tím, že navařila, nakoupila pro ni potřebné oblečení, protože to by její syn nedělal nebo umyla okna. Dělala to však pouze jako výpomoc dcery pro svou matku.

Svědkyně Mgr. A. Š. uvedla, že pracovala jako nadřízená žalobce, a to nejprve jako vedoucí oddělení sociální péče a zároveň vykonávala funkci vedoucí referátu sociálních věcí a zdravotnictví, a to na Okresním úřadu Jihlava. Toto bylo v období let 2001 a 2002. V tomto období byl žalobce podřízeným svědkyně. V tomto období žalobce žil ve společné domácnosti se svou babičkou, měl k ní velmi intenzivní vztah a pečoval o ni. Ví to z toho důvodu, že byli poměrně malé oddělení a věděli o sobě i osobní věci. V té době měla svědkyně společnou kancelář s posudkovým lékařem a ví, že za ním žalobce chodil nejenom ve věci klientů, ale že s ním konzultoval i zdravotní stav své babičky, případně předepsané léky. Pokud jde o pracovní dobu v té době, ví, že měli část pracovní doby pevně stanovenou, tzn. že každý pracovník tam musel být v 8:00 hod., a v úřední dny byl konec pracovní doby v 17:00 hod., jednalo se o dny pondělí a středa, naopak v úterý a ve čtvrtek mohl být konec pracovní doby už ve 14:00 hod. a myslí si, že v pátek to bylo už ve 13:00 hod. Zbytek pracovní doby byl tzv. klouzavý. Pokud jde o žalobce, ví, že se stávalo, že s pracovním kolektivem nešel na oběd a tu dobu využil k tomu, že šel za babičkou. V té době měli na pracovišti již čipovací karty, kdy každý pracovník si musel označit začátek a konec pracovní doby a také oběd a služební pochůzky. Na oběd byl čas půl hodiny, pokud se někdo vrátil později, tak si dobu, o kterou se zdržel, musel nadpracovat. Žalobce chodíval z titulu své pracovní funkce i na sociální šetření, to se také muselo zaznamenat čipovou kartou. Vždycky nahlásil, tak jako i jiní spolupracovníci, pokud šli na sociální šetření, na jaké šetření, a ke kterému klientovi odchází. Vzhledem k tomu, že svědkyně sama prováděla také sociální šetření, když jí bylo řečeno, že komu a na jaké šetření odchází, dokázala si udělat představu o tom, jak dlouho takové šetření trvá. Pokud jde o žalobce, stávalo se, když odcházel na sociální šetření, že svědkyni řekl, že se cestou zpět zastaví podívat na babičku. Pokud jde o žalobce, pokud neodcházel na sociální šetření, tak kromě polední pauzy za babičkou domů neodcházel. Stávalo se ale často, že si bral např. i jednodenní dovolené, přičemž dovolenou nečerpal na relaxaci, ale proto, že šel s babičkou na vyšetření. Ví, že žalobce se v té době o babičku intenzivně staral, a že v té době také už značnou péči potřebovala. Ví to jednak z těch důvodů, které uváděla a také proto, že jednou svědkyni a MUDr. V., posudkového

lékaře, pozval žalobce k sobě domů na návštěvu, a to do bytu, kde žil s babičkou. Ví, že tehdy babička žalobce se už velmi špatně pohybovala, měla velké problémy s očima, měla již stařeckou demenci. Ví také, že v té době žalobci s péčí o babičku vypomáhala jeho matka. Toto ví přímo od žalobce. Nedokáže však přesně posoudit rozsah péče matky žalobce o babičku. Ví však, že žalobce dle ní pečoval o svou babičku v mnohem větším rozsahu než jeho matka, protože o spoustě věcí, jak uvedla, na pracovišti hovořili. Žalobce např. řekl, že přijde do práce až v 8:00 hod. kvůli babičce, nebo že nemusí ve čtvrtek odcházet už ve 14:00 hod., protože u babičky bude jeho matka. K odchodům za babičkou v polední pauze uváděla, že to mohlo být tak 3x až 4x v týdnu, k sociálnímu šetření pak, že se stávalo spíše výjimečně, že se stavoval za babičkou, když na šetření šel. Bylo to pouze v případě, že šel na sociální šetření v lokalitě v blízkosti bydliště nebo, že babička měla po nějakém zákroku nebo vyšetření. Žalobce, tak jako každý jiný pracovník úřadu, musel dodržet předepsaný počet odpracovaných hodin stanovený zákonem, zvláště když se příchody a odchody značily čipovými kartami. Každý podřízený svědkyně odpracoval vždy ještě nějakou hodinu navíc. Svědkyně totiž nechtěla, aby měli pouze zákonem stanovenou odpracovanou dobu, protože každý, když přišel do zaměstnání, se musel např. vysvléci z oblečení, ve kterém přišel a na práci se připravit. Ani v plnění pracovních úkolů ani v dodržování docházky s žalobcem nikdy žádný problém nebyl. Pokud jde o pracovní stránku, žalobce vždy hodnotila jako dobrého pracovníka. Dále pak k dotazům uváděla, že do roku 2001 pracovala na oddělení sociálně-právní ochrany dětí okresního úřadu a do té doby v takovém rozsahu jako později o péči žalobce o babičku nevěděla, neboť celý referát sociální měl 32 zaměstnanců a nebyla s žalobcem v tak úzkém kontaktu jako později. Než se stala jeho nadřízenou, konzultovali spolu pouze pracovní věci, pokud to bylo potřeba. Ví tedy o období let 2001 až 2002. Znovu uvedla, že pevnou pracovní dobu, kterou musel každý dodržovat, bylo od 8:00 hod. do 14:00 hod., v pondělí a ve středu od 8:00 hod. do 17:00 hod. Všechny pracovní dny byla stanovena polední přestávka na jídlo. V úřední dny, kterými byly pondělí a středa, se kromě oběda museli podřízení zdržovat na pracovišti úřadu, protože to byly dny, kdy chodili klienti za pracovníky úřadu. V ostatní dny často odcházeli na sociální šetření, které prováděli v přirozeném sociálním prostředí klientů. V tyto dny se tedy nezdržovali celou pracovní dobu na úřadě. V úřední dny se tedy žalobce, kromě polední pauzy, nemohl vzdálit z pracoviště na úřadě. V té době, tedy v letech 2001 až 2002, oficiálně nemohl vykonávat z titulu své funkce a pracovního zařazení žádné práce doma. Žalobce si však spoustu svých rozhodnutí připravoval i doma, studoval doma i potřebné materiály, a to pouze proto, aby mu to usnadnilo práci přímo v zaměstnání. Žalobce však musel dodržovat zákonem stanovenou pracovní dobu, o které hovořila. Pokud jde o potvrzení, které žalobci napsala 22. 12. 2015, je pravdou, že je v něm uvedeno, že mu bylo umožněno intenzivně pečovat o svou babičku, na tom také svědkyně trvá. Žalobce proto měl dostatek prostoru i při dodržování pevné a pružné pracovní doby, pokud jde o polední přestávky, v rámci pružné pracovní doby si mohl upravovat příchod a odchod z pracoviště a navíc veškerou dovolenou vždy čerpal pro zajištění péče o babičku. Ví, že žalobce velmi obdivovala, že se v tak mladém věku tak intenzivně věnoval péči o svou babičku. Jeho osobní život šel vysloveně stranou.

Svědék Ing. M. P. uvedl, že v období let 1993 do listopadu 2001 pracoval na Okresním úřadu Jihlava jako vedoucí personálního a mzdového oddělení a poté až do února 2017 na ekonomickém odboru Krajského úřadu kraje Vysočina. Pokud jde o období práce na okresním úřadu, vzpomíná si, že jednu dobu přišla na oddělení bezprostřední nadřízená žalobce paní V. s tím, že někteří zaměstnanci mají připomínky k tomu, že když žalobce chodí na sociální šetření, že tato doba sociálního šetření je příliš dlouhá, a že se v tomto období zastavuje i za svou babičkou. Ví, že asi v roce 1999, kdy vedoucím sociálního odboru byl JUDr. J., s ním o tomto hovořil a ten řekl, že o této situaci ví, ale že žalobce si plní velmi dobře všechny své

pracovní úkoly a že proto je mu toto tolerováno. Od února 2003 byl svědek činný v odborech krajského úřadu jako místopředseda odborové organizace a měl konkrétně na starosti otázku pracovněprávních vztahů a odměňování. Pokud jde o žalobce, ví, že když zanikly okresní úřady a vznikly krajské úřady, žalobce nebyl na krajském úřadě vítaným pracovníkem a bylo s ním zacházeno z pohledu svědka naprosto nevhodným způsobem, např. už v tom, pokud jde o otázku přidělení kanceláře. Kancelář měl nejprve v jednom patře krajského úřadu na konci chodby, v podstatě jeho pracoviště bylo „na chodbě“, zaměstnavatel se zřejmě domníval, že ho tím dotlačí k výpovědi. Potom mu byla přidělena kancelář v úplně jiné budově, než seděli ostatní zaměstnanci sociálního odboru. Ví to od samotného žalobce, že mu tam někdo přinášel práci a vykonanou práci odnášel, říkal také, že mu toto izolované sezení v podstatě nevádí, protože může odcházet i pečovat o babičku. Ví také, že se se žalobcem několikrát potkal ve městě v polední přestávce, když šel na oběd nebo z oběda, prohodili spolu pár slov a ví, že žalobce říkával, že jde buď za babičkou, nebo od babičky. S žalobcem si nikdy netykali, nejsou přátelé, byli pouze spolupracovníci na okresním úřadě a krajském úřadě. Když pak asi v roce 2007 dal krajský úřad žalobci výpověď z organizačních důvodů, svědek i se svojí vedoucí se tomu velmi divili, říkali, že to není rozumné, že lze očekávat z jeho strany žalobu k soudu. Ví, že žalobce v té době pracoval na odboru informatiky. Od jeho nadřízeného, a to vedoucího odboru informatiky Ing. P. věděl, že se jedná o velmi dobrého pracovníka, který ochotně a rychle plní všechny úkoly. Věděl, že vykonává zejména technické věci ohledně tiskáren, pomocné práce a že na požádání je okamžitě provede. Věděl od Ing. P., že žalobce má jako koníčka právo, to se vědělo už na okresním úřadě a věděl, že i v této oblasti je na odboru velmi platný, např. ve věcech týkající se připomínkování návrhů různých zákonů, interních směrnic apod. Proto svědka i jeho nadřízenou výpověď ze strany krajského úřadu velmi překvapila. Z titulu místopředsedy odborové organizace, resp. celá odborová organizace se snažili spor mezi žalobcem a zaměstnavatelem urovnat. Dále uvedl, že jednou navštívil žalobce i v jeho domácnosti. Z toho, co sám viděl, neměl nejmenší pochybnost o tom, že žalobce o svoji babičku pečuje. Usuzuje na to z toho, co sám při návštěvě pozoroval. Bylo vidět, že babička je osobou, která se velmi těžce pohybuje, že jsou u ní značné výpadky paměti a že žalobce o ni pečuje. Během let se několikrát stalo, že když byli s manželkou na nákupu, žalobce potkali, vždy byl se svou babičkou. Žalobce se svou babičkou bydlel, v bytě bydleli pouze oni dva, od samotného žalobce ví, že babičce poskytuje veškerou péči, a že babička má i nějaký příspěvek z titulu svého špatného zdravotního stavu. Dále pak uvedl, že žalobce se obracel na odborovou organizaci, neboť jednání tehdejší ředitelky krajského úřadu paní Z. vůči jeho osobě měl za diskriminační. Věc se pak řešila i na krajském úřadu, stanovisko pak bylo pouze formální. Pokud jde o stanovisko z 22. 12. 2015, toto „sestavil“ svědek s panem Š., který byl členem závodního výboru. Tehdejší ředitel krajského úřadu Ing. K. na toto jejich stanovisko odpověděl tak, že jim v podstatě vyhrožoval trestním zákoníkem. Proto se obrátili na odborovou centrálu, aby jim k tomu poskytli stanovisko, ti se vyjádřili tak, že s tím, co uvedli, plně souhlasí. Pokud je v potvrzení uvedeno, že žalobci je umožněna řádná péče o jeho babičku i proto, že může vykonávat některé pracovní úkoly z domácího prostředí, v tomto směru vycházel svědek z informací, které mu byly poskytnuty vedoucím informatiky Ing. P. a dalších pracovníků odboru informatiky, a z toho co sdělil sám žalobce, ale také co sdělila nadřízená svědka paní K. Svědek sám věděl, že žalobce vykonává některé práce pro úřad i z domu, např. si vzpomněl, že vyhodnocoval soutěž o nejlepší knihu Kraje Vysočiny. Ví, že žalobce si nežádal o úpravu pracovní doby kvůli péči o babičku, protože přesně věděl, že vzhledem k tomu, jaké byly vztahy mezi ním a vedením kraje, by v žádném případě neuspěl. Tuto žádost si podával až poté, kdy uspěl v pracovněprávním vztahu s krajským úřadem a tuto skutečnost dával odborům na vědomí. Žalobce v jeho domácnosti, kde žil s babičkou, navštívil v době, kdy už začal pracovněprávní spor a odborová organizace se k věci měla vyjádřit. Tehdy došlo k osobní návštěvě svědka v domácnosti žalobce.

Svědék Ing. P. uvedl, že v letech 2004 – 2007 pracoval jako vedoucí odboru informatiky Krajského úřadu kraje Vysočina, žalobce byl jeho podřízený, neboť pracoval v oddělení správy sítí. Během těchto let svědka žalobce několikrát žádal o uvolnění ze zaměstnání z toho důvodu, že potřebuje jít k lékaři se svou babičkou, o níž pečoval. Ve všech případech mu vyhověl. Pokud jde o žalobce, neví, že by měl nějakou výjimku, pokud jde o pracovní dobu, která je na krajském úřadě stanovena tak, že ve dnech pondělí a středa je to od 8.00 hod., myslí si, že do 16.00 hod. a ve zbývajících dnech od 8.00 hod. do 13.00 hod. Zbývající pracovní doba může být odpracována v tzv. klouzavém režimu a je na vůli pracovníka, kdy si ji odpracuje, přičemž musí být odpracována doba stanovená zákonem. Myslí si, že kromě návštěvy babičky u lékaře, žalobce kvůli péči o babičku svědka o žádné úlevy nežádal, ale úplně to nevylučuje. Neví o tom, že by žalobce např. v poledne místo doby na oběd chodil pečovat o svou babičku. S žalobcem hovořili o tom, že bydlí s babičkou, že tato potřebuje jeho asistenci a že o ni pečuje. K bližšímu rozsahu péče nedokáže však nic říci. Pokud jde o pracovní činnost žalobce, neměl k ní žádné výhrady. Všechny pracovní úkoly žalobce dobře plnil a pracoval i nad rámec svých pracovních povinností. Nikdy se ke svědkovi nedoneslo, že by si na žalobce někdo stěžoval v tom smyslu, že by odcházel ze zaměstnání pečovat o svou babičku. Pokud jde o žalobce, některé práce, které mu zadal, a které byly nad rámec jeho pracovní činnosti, mohl vykonávat i z domu, např. některá právní posouzení. Nebylo však v jeho pracovní smlouvě ani v pracovní náplni, že by měl vykonávat některé práce z domu. Bezprostředním nadřízeným žalobce byl vedoucí oddělení správy sítí P. R. Ten si svědkovi nikdy na žalobce, pokud jde o plnění pracovních úkolů nebo dodržování pracovní doby, nestěžoval. Žalobce však přímo zná i svědek, některé pracovní úkoly mu ukládal přímo on. Pracovní smlouvu žalobce nikdy neviděl, pouze věděl, že pracovněprávní vztah mezi žalobce a krajským úřadem je komplikovaný.

Dále pak uvedl, že když v roce 2015 žalobci potvrzoval, že je mu umožňováno řádně pečovat o babičku, měl na mysli to, že mu asi 2x do měsíce umožňoval v jeho pracovní době návštěvu lékaře s babičkou. Dále uvedl, že asi tak 2/3 z jeho pracovní doby musel vykonávat přímo na pracovišti krajského úřadu, neboť jeho práce se týkala servisu tiskáren a asi 1/3 práce, která se týkala právní analýzy, mohla být prováděna i z domu. Zda skutečně žalobce vykonával tu asi 1/3 pracovní činnosti z domu, přesně neví, k tomu by se mohl blíže vyjádřit jeho bezprostřední nadřízený P. R. nebo jeho kolegové.

Svědék P. R. uvedl, že žalobce zná, asi před 10 lety spolu pracovali po dobu 1 roku na odboru informatiky Krajského úřadu kraje Vysočina. V té době svědek pracoval jako vedoucí oddělení správy sítí a žalobce byl jeho podřízeným. V uvedené době žila babička žalobce, ví to proto, že obecně se na pracovišti vědělo, že žalobce za svou babičkou odchází. V uvedenou dobu na krajském úřadě byla pružná pracovní doba a bylo jedno, kdy si pracovník svou zákonnou pracovní dobu odpracuje, bylo to možné každý den mezi 7.00 a 19.00 hod. Ví, že se na pracovišti hovořilo o tom, že babička žalobce je nemocná, nic bližšího však o tom neví. Žalobce si vždy své pracovní úkoly řádně plnil, ať už jde o kvantitu nebo kvalitu, žádný problém s ním nebyl. Svědek s ním sice pracoval v jedné budově, ale každý v jiném patře. Pracovní náplní žalobce bylo vyřizovat požadavky uživatelů, takže si v podstatě sám rozhodoval, v jakém pořadí a kde bude požadavky uživatelů vyřizovat. Žalobce však byl vždy slušný a řekl svědkovi např. „P., potřeboval bych na dvě hodiny zajít za babičkou“ a sdělil mu také, v kterou se dobu se na pracoviště vrátí. Některé práce, které spadaly do náplně pracovní činnosti žalobce, mohl vykonávat i z domu, z celkového objemu to mohlo být tak 20%, možná i o něco více. S odstupem času si vzpomíná svědek pouze na to, že žalobce za

babičkou odcházel, jak často to bylo, už neví. Nedokáže ani říci, zda postupem doby četnost odchodů žalobce za babičkou byla častější nebo ne.

Z podkladů, které žalobce založil jako přílohy do soudního spisu, se jedná např. o Dodatečné informace pro příspěvek na péči, doručené Magistrátu města Jihlavy 29. 1. 2007, v němž uvedeno, že osobu, které je dávka přiznána, je L. T., v kolonce – osoba blízká – je uveden R. S. a uvedeno, že s L. T. sdílí společnou domácnost, tato Dodatečná informace je datována dnem 29. 1. 2007, je na ní vlastnoruční podpis L. T. a je uvedeno, že osobou poskytující péči L. T. je J. S. a pod tím, uvedeno, že společnou domácnost nevedou a toto je vlastnoručně podepsáno L. T.

Ze spisu ČSSZ bylo dále ještě zjištěno, že se tam nachází dopis ředitele Krajského úřadu kraje Vysočina Mgr. Ing. Z. K., datovaný dnem 11. 3. 2016, v němž jmenovaný uvedl, že jak již bylo dopisem ze dne 27. 1. 2016 sděleno, pracovní poměr mezi R. S. a Okresním úřadem Jihlava byl sjednán pracovní smlouvou ze dne 5. 1. 1998 ve znění pozdější dohody o změně jejího obsahu. Pracovní poměr zaměstnance byl s účinností od 1. 1. 2003 delimitován na Kraj Vysočina podle Dohody o přechodu práv a povinností z pracovněprávních vztahů podle čl. CX VII bodu a. zák. č. 320/2002 Sb., o změně a zrušení některých zákonů v souvislosti s ukončením činnosti okresních úřadů. Na základě osobního spisu zaměstnance předaného Okresním úřadem Jihlava, v jehož evidenci Kraj Vysočina pokračoval až do ukončení pracovního poměru zaměstnance, byly na vyžádání OSSZ Jihlava ze dne 4. 1. 2016 a ze dne 25. 1. 2016, sděleny požadované informace.

Na základě vyžádání OSSZ ze dne 4. 3. 2016 sděluje ředitel Krajského úřadu kraje Vysočina další požadované informace, které vychází z výše zmiňovaného osobního spisu zaměstnance:

- v období od 1. 9. 1999 do 31. 12. 2002 v rámci pracovního poměru k Okresnímu úřadu Jihlava se sjednaným druhem práce „odborný zaměstnanec státní správy na úseku sociální péče včetně sociálního šetření v terénu“ vykonával činnosti, jež jsou uvedeny v připojené pracovní náplni (příloha č. 1);
- ke dni 1. 1. 2003 po delimitaci pracovněprávního vztahu z Okresního úřadu Jihlava na Kraj Vysočina, byl zaměstnanci opakovaně předložen návrh na pracovní zařazení do organizační struktury Krajského úřadu kraje Vysočina, odboru sociálních věcí a zdravotnictví, se kterým zaměstnanec nesouhlasil a do 14. 1. 2003 práci nevykonával, ale po plnou pracovní dobu se zdržoval na pracovišti Žižkova 27, Jihlava, avšak bez výkonu práce. Období od 1. 1. 2003 do 14. 1. 2003 bylo posuzováno jako překážka v práci na straně zaměstnavatele s náhradou mzdy ve výši průměrného výdělku;
- 15. 1. 2003 do 31. 1. 2004 byl zaměstnanec zařazen do organizační struktury Krajského úřadu kraje Vysočina, na odbor sociálních věcí a zdravotnictví, avšak k podpisu dohody o změně obsahu pracovní smlouvy ve věci změny druhu práce ani pracovní náplně ze strany zaměstnance nedošlo, zůstalo v platnosti původní ujednání z Okresního úřadu Jihlava;
- od 1. 1. 2004 bylo na základě usnesení Zastupitelstva Kraje Vysočina rozhodnuto o ukončení poskytování pečovatelských služeb příspěvkovými organizacemi Kraje Jihlava a současně s tímto rozhodnutím přestal odbor sociálních služeb a zdravotnictví, kde byl zaměstnanec zařazen, vykonávat státní správu na úseku sociální péče včetně sociálních šetření v terénu a jeho pracovní místo zaniklo. Zaměstnanci byl nabídnut výkon jiné vhodné práce, avšak k akceptaci

- předloženého návrhu dohody o změně obsahu pracovní smlouvy ve věci změny druhu práce a pracovní náplně opět ze strany zaměstnance nedošlo;
- od 3. 2. 2004 došlo na základě Příkazu ředitelky č. 2/04 ze dne 3. 2. 2004 k zařazení zaměstnance na odbor informatiky, oddělení správy sítě, s výkonem činnosti pracovníka technické podpory. K uzavření dohody o změně obsahu pracovní smlouvy ve věci změny druhu práce a pracovní náplně ke dni zařazení opět ze strany zaměstnance nedošlo, pracovní náplň pro uvedenou činnost pracovníka technické podpory podepsal až k účinnosti od 1. 7. 2005 (příloha č. 2). Na odboru informatiky byl zaměstnanec zařazen do 31. 12. 2007, kdy byl se zaměstnancem rozvázán pracovní poměr.

Dále uvedeno v dopise na dotaz ČSSZ, zda bylo reálně možné, aby zaměstnanec v rámci stanovené pracovní doby, případně za určitých upravených podmínek, po uvedenou dobu pečoval o svoji babičku L. T., že ve výše uvedených obdobích byl zaměstnanec zaměstnán na plný pracovní úvazek, neměl sjednanou žádnou úpravu stanovené pracovní doby ani úpravu pracovních podmínek (práce z domova) ani nečerpal neplacené pracovní volno.

Dále uvedeno k žalovanou postoupeným dokladům (potvrzení a sdělení), že požádal příslušného vedoucího odboru a předsedu odborové organizace o podání vysvětlení a zpřesnění, které v příloze přikládá (přílohy č. 3 a 4). K potvrzení vystavenému Mgr. A. Š. sdělil, že není kompetentní žádat o její vysvětlení, které je v nesouladu s podklady vedenými v osobním spise zaměstnance.

Pokud jde o pracovní náplň platnou od 1. 4. 1999 (OSSZ Jihlava – referát sociálních věcí) je v ní uvedeno, že pokud jde o pracovní činnost žalobce, jedná se zejména o provádění sociálních šetření v terénu, zajišťování informací a odborných podkladů pro sociální věci včetně jejich zpracování, poskytování sociální pomoci, zpracování písemných podkladů a účast na jednání v zájmu klientů s jinými odborníky, se správními orgány, soudy atd., samostatný výkon sociálních agend v péči o staré a zdravotně postižené občany, včetně zajištění výplat jednotlivých dávek, odborné zpracování rozhodnutí v I. stupni správního řízení atd.

Pokud jde o Pracovní náplň platnou od 1. 7. 2005 (Krajský úřad kraje Vysočina) jedná se u žalobce o výkon pracovních činností – tvoří a spravuje počítačové síť úřadu, navrhuje topologie sítí, realizuje a dohleduje síť, zajišťuje kompletní hardwarovou podporu uživatelů, zajišťuje ostatní technické služby odboru informatiky atd.

Pokud jde o přílohu č. 3, jedná se o vyjádření ing. P. P., vedoucího odboru informatiky, kde uvedeno, že žalobce byl v době svého zařazení do odboru informatiky zaměstnán na plný pracovní úvazek, neuplatňoval úpravu stanovené pracovní doby a ani úpravu pracovních podmínek. Pracovní úkoly mu byly ze strany přímého nadřízeného vedoucího odboru a oddělení zadávány především k plnění na pracovištích zaměstnavatele. Zajišťoval agendu technického servisu (servis tiskáren, administrativa), která převážně vyžaduje přímý kontakt s vnitřními zákazníky zaměstnavatele a přítomnost na pracovištích zaměstnavatele, kde je vybavení umístěno. Uvedeno dále, že potvrzení ze dne 16. 12. 2015 bylo vydáno na žádost pana S. Text předepsaný z jeho strany byl jmenovaným upraven do stávajícího znění tak, aby odrážel skutečný stav věci. Zaměstnanci bylo umožňováno sladit pracovní život se soukromým. V praxi se to projevilo tak, že zaměstnanec měl pružnou část pracovní doby u zaměstnavatele plně ve své dispozici a dále s možností využívat dovolené dle vlastních potřeb. Zároveň charakter pracovní náplně pana S. nevyžadoval pracovní nasazení (přesčasy,

vícedenní služební cesty, časově náročné úkoly, nutné zástupy v době nepřítomnosti jiných kolegů apod.), které by omezovala zmiňovanou péči o rodinného příslušníka. V tomto smyslu bylo formulováno a myšleno i sdělení jmenovaného předané panu S. Rozhodně se v případě pana S. nejednalo o úpravu pracovní doby ani pracovních podmínek. K žádné takové úpravě nebyl jmenovaný ze své pozice oprávněn, čehož si je plně vědom.

Pokud pak jde o přílohu č. 4 jedná se o vyjádření pana J. P., předsedy odborové organizace ze dne 10. 3. 2016. V něm uvedeno, že podle vyjádření místopředsedy ZO Ing. P. a dalšího člena závodního výboru pana Š., bylo potvrzení ze dne 21. 12. 2015 vydáno na základě skutečností sdělených pouze panem S., na základě údajů uváděných panem S. při jejich osobních setkáních a na základě poznatků z předchozích jednání ve věci ukončení pracovního poměru pana S. na Krajském úřadě kraje Vysočina. Potvrzení bylo napsáno i se zřetelem k obsahu „Sdělení“, které jim pan S. také předložil, vydaného vedoucím odboru informatiky ze dne 16. 12. 2015, kde dříve pan S. pracoval.

Posouzení věci krajským soudem

Žaloba není důvodná

Dle § 5 odst. 1 písm. s/ zák. č. 155/1995 Sb. ve znění účinném do 31. 12. 2002 pojištění jsou při splnění podmínek stanovených v tomto zákoně účastny osoby pečující osobně o převážně nebo úplně bezmocnou osobu nebo částečně bezmocnou osobu starší 80 let, pokud spolu žijí v domácnosti, podmínka domácnosti se nevyžaduje, jde-li o osobu blízkou.

Pokud jde o toto období žalobce uváděl, že od 1. 9. 1999 žil až do smrti své babičky s ní ve společné domácnosti, jednalo se tedy o vztah babička a vnuk a žalobce, ač docházel pravidelně do zaměstnání, trval na tom, že výkon práce měl fakticky na základě souhlasu svých nadřízených upraven tak, že mohl péči o svou babičku vykonávat v rozsahu, který by zakládal účast na pojištění dle § 5 písm. s/ zákona o důchodovém pojištění.

V tomto období se jednalo o období, kdy babička žalobce byla uznána na základě posudku OSSZ Jihlava ze dne 30. 4. 1999 s platností od 1. 3. 1999 částečně bezmocnou s platností trvale.

V této době se jednalo o osobu, která nedosáhla věku 80 let (datum narození 16. 9 1924) a osobu, která byla uznána částečně bezmocná.

Žalobce namítal, že od března 1999 do září 1999 se výrazně zhoršil zdravotní stav jeho babičky, ač nepodávala žádost o přiznání vyššího stupně bezmocnosti, fakticky se jednalo o osobu převážně bezmocnou a v rámci řízení žalobce o splnění podmínek pojištění při péči o babičku, měl být nejprve vypracován posudek o jejím zdravotním stavu příslušnou OSSZ, teprve ve II. stupni příslušnou PK MPSV a žalobce měl být k jednání OSSZ či PK MPSV přizván, aby se mohl vyjádřit ke zdravotnímu stavu své babičky a zjistit, jaké posudkový lékař OSSZ či posudková komise mají k dispozici zprávy o jejím zdravotním stavu, případně dodat chybějící zdravotní zprávy o zdravotním stavu babičky, které žalobce získal až dodatečně z nemocnice Jihlava.

Soud k tomuto období uvádí následující:

Má zato, že nebylo potřeba provádět rozsáhlejší dokazování ohledně zdravotního stavu babičky žalobce v tomto období a zjišťovat, zda se jednalo o osobu částečně nebo převážně bezmocnou, neboť soud má zato, že v tomto období žalobce nebyl účasten pojištění ve smyslu ust. § 5 odst. 1 písm. s/ zák. č. 155/1995 Sb., a to z následujících důvodů:

V uvedeném období byl žalobce zaměstnán na plný pracovní úvazek, bez jakékoliv úpravy pracovní doby ve smyslu jeho zkrácení, či jiné úpravy. Z výpovědi svědkyně Mgr. Š., která byla u soudu jako svědkyně vyslýchána, vyplynulo, že v té době byla nadřízenou žalobce a o jeho docházce do zaměstnání měla z tohoto důvodu přehled. Uvedla, že žalobce pracoval na plný pracovní úvazek, vždy dodržoval zákonem stanovenou pracovní dobu, řádně si plnil všechny své úkoly a z pracoviště se mohl vzdálit pouze v tzv. „polední“ pauze, tedy pauze na jídlo, která však trvá pouze půl hodiny, jinak se z pracoviště mohl vzdálit pouze v případě, že šel provádět sociální šetření do terénu. V obou těchto případech svůj odchod i příchod musel vyznačit čipovou kartou. Uvedla, že toto vše žalobce plně respektoval. Věděla, že bydlí se svou babičkou, o kterou pečuje. V rámci pracovní doby však k tomu mohl využít pouze polední pauzu (půl hodiny) či se zastavit za babičkou v případě, že prováděl sociální šetření v blízkosti jejich bydliště, o čemž svědkyni informoval. Jinak svědkyně uvedla, že v tzv. „dlouhých dnech“, tj. pondělí a středa se musel žalobce po celou pracovní dobu zdržovat na pracovišti, neboť tyto dny byly určeny pro jednání s klienty a ve zbývajících dnech mohl využívat tzv. pružnou pracovní dobu, tedy odcházet ze zaměstnání po 14.00 hod., v pátek po 13.00 hod., musel však splnit zákonem stanovenou týdenní pracovní dobu. Dále uvedla, že s ohledem na pracovní náplň žalobce v uvedeném období žádné práce z domu nebyly vykonávány.

Jedná se o období, kdy soud nepochybnuje, že žalobce se o svou babičku staral, že k péči o ni využíval nejen dobu po skončení pracovní doby, ale i dny dovolené popř. víkendy. V uvedeném období však s péčí o babičku se s žalobcem dělila jeho matka, paní J. S., což sama u soudu uvedla jako svědkyně, kdy uváděla, že po skončení svého zaměstnání, kdy pracovala jako noční vrátná od 18.00 do 6.00 hod. odcházela ke své matce, pečovala o ni jako dcera o matku, vařila pro ni, nakupovala, prováděla úklid v domácnosti a poté, kdy se ze zaměstnání vrátil žalobce, případně, když tzv. „odskočil“ ze zaměstnání, odcházela domů, aby si odpočinula, protože se v péči o babičku střídali.

To, že matka žalobce se dělila s žalobcem do značné míry o péči o paní L. T., vyplývá i z Dodatečné informace pro příspěvek na péči z 29. 1. 2007, kdy J. S. uvedla, že ona je osobou pečující o svou matku a tehdy to paní L. T. stvrdila svým podpisem.

Už z této skutečnosti, tedy z podkladu, který byl doručen na Magistrát města Jihlavy v r. 2007, vyplývá, že pečující osobou o paní L. T. měla být paní J. S.

Soud uzavírá, že v žádném případě nechce zpochybňovat péči žalobce o svou babičku paní L. T. v uvedeném období, nicméně z výpovědi jeho tehdejší nadřízené Mgr. A. Š., vyplývá, že kromě přestávky na jídlo v rozsahu půl hodiny denně, žalobce v rámci pracovní doby o svou babičku pečovat nemohl, přestávka na jídlo, jak soud uvedl, trvá pouze půl hodiny, kdy žalobce musel ze zaměstnání odejít a znovu se tam vrátit, takže i cesta za babičkou by určitou dobu trvala, takže mohlo jít pouze o „jakési“ zkontrolování babičky a návrat do zaměstnání a nebo pouze tzv. „zkontrolování“ babičky v rámci prováděného sociálního šetření v okolí místa bydliště babičky a žalobce. Toto však rozhodně nebylo každodenní záležitostí.

Aby mohla být uznána žalobci doba pojištění podle ust. § 5 odst. 1 písm. s/ zákona o důchodovém pojištění, muselo by jít o péči ve výrazně větším rozsahu, kterou dle názoru soudu žalobce nemohl provádět proto, že byl zaměstnán na plný pracovní úvazek a v tomto období výrazně s péčí o babičku žalobce vypomáhala paní J. S.

Žalobce když podával návrh na zahájení řízení o vydání rozhodnutí a době a rozsahu péče, a to 4. 1. 2016, současně přiložil Prohlášení, v němž uvedl, že od 1.9.1999 do 16. 11. 2015 osobně a v plném rozsahu pečoval o svoji babičku s tím, že v uvedeném období o ní nikdo jiný nepečoval a dále přiložil Stručný popis péče, kde v 26. bodech uvedl, jakou péči od ranních hodin do nočních hodin o svou babičku vykonával. Soud uvádí, že v době, kdy žalobce podával Návrh na zahájení řízení jednak uvedl, že o svoji babičku pečoval sám, což zcela evidentně není pravdou a navíc tak jak popisoval rozsah péče (Stručný popis péče), rozhodně by v takovémto rozsahu žalobce péči o svou babičku, i když s ní žil ve společné domácnosti, nemohl činit za situace, kdy byl zaměstnán na plný pracovní úvazek, což v té době byl.

Z těchto důvodů se jeví jako nadbytečné ze strany soudu zjišťovat, zda v období od 1. 9. 1999 do 31. 12. 2002 zdravotní stav paní L. T. odpovídal částečné či převážné bezmocnosti, neboť soud dospěl k závěru, že ať již o částečné či převážné bezmocnou v tomto období žalobce nepečoval tak, aby mu mohla být tato doba uznána jako účast na pojištění, tedy doba, kdy v plném rozsahu osobně pečoval o babičku paní L. T.

Pokud jde pak o období od 1. 1. 2003 do 14. 1. 2003, kdy paní L. T. byla již uznána osobou převážně bezmocnou, uznala OSSZ a následně i žalovaná, že to bylo období podle ust. § 5 odst. 1 písm. s/ zákona 155/1995 Sb., ve znění účinném do 31. 12. 2006, kdy žalobce v plném rozsahu pečoval o svou babičku paní L. T.

Je to totiž období, kdy, jak vyplývá ze sdělení ředitele Krajského úřadu kraje Vysočina z 11. 3. 2016, se jednalo o období, které bylo posuzováno v případě žalobce jako překážka v práci na straně zaměstnavatele s náhradou mzdy ve výši průměrného výdělku, takže toto období bylo uznáno jako období, kdy žalobce pečoval v plném rozsahu o svou babičku, neboť v tomto období proto měl vytvořeny podmínky a péči o paní L. T. ani žalovaná v tomto období nezpochybňovala. Jednalo se prostě o krátké, 14denní období, kdy byly překážky na straně zaměstnavatele, a žalobci byla poskytnuta náhrada mzdy. V tomto období se tedy žalobce na pracovišti Krajského úřadu kraje Vysočina skutečně zdržovat nemusel a mohl se plně věnovat péči o svoji babičku.

Pokud pak jde o následující období, tj. období od 15. 1. 2003 do 31. 12. 2006, nelze dle názoru soudu toto období již opět považovat za období, kdy žalobce pečoval o svou bezmocnou babičku ve smyslu ust. § 5 odst. 1 písm. s/ zák. č. 155/1995 Sb., ve znění účinném do 31. 12. 2006, neboť se jednalo o období, kdy žalobce pracoval na Krajském úřadu kraje Vysočina, opět toto bylo zjištěno z dopisu ředitele Krajského úřadu kraje Vysočina, jež čerpal informace z osobního spisu žalobce a ze sdělení ing. P. P., vedoucího odboru informatiky a J. P., předsedy odborové organizace a práce mu byla přidělována.

Ze sdělení ředitele Krajského úřadu kraje Vysočina, jehož součástí byla i pracovní náplň žalobce, ale i z výpovědi svědků ing. P. P. a P. R., soud věc vyhodnotil následovně.

Jednalo se o období, kdy žalobce pracoval na Krajském úřadu kraje Vysočina. Pracoval opět na plný pracovní úvazek a žádnou úpravu pracovní doby neměl. Jednalo se opět o období, kdy byla na tomto úřadu stanovena tzv. klouzavá pracovní doba, kterou mohli zaměstnanci využívat, museli však, stejně tak i žalobce, odpracovat zákonem stanovenou týdenní pracovní dobu.

Z výpovědi slyšených svědků vyplývá, že pokud jde o žalobce, s docházkou do zaměstnání s ním žádné problémy nebyly, stejně tak jako s plněním pracovních úkolů, bylo to opět období, kdy v rámci svých pracovních možností a volného času po pracovní době a v rámci dovolených žalobce osobně pečoval o svoji babičku L. T., se kterou žil v jedné domácnosti.

Nicméně se v žádném případě nemohlo jednat o takovou péči, jak ji žalobce popisuje při podání Návrhu na zahájení řízení o vydání rozhodnutí o době a rozsahu péče o osobu závislou na pomoci jiné osoby, osobu bezmocnou ... Žalobce takovouto péči rozhodně vykonávat nemohl, s ohledem na stanovenou pracovní dobu, tu skutečnost, že z pracoviště se mohl vzdalovat pouze v poledních pauzách, přičemž, jak bylo z výpovědi svědků zjištěno, některé pracovní úkoly (asi tak v rozsahu 20 %) se souhlasem nadřízeného si plnil z domova. Žádnou úpravu pracovní doby však neměl a i „částečné“ plnění pracovních úkolů z domácího prostředí nemohlo být takové, s ohledem na to, že měl plnou pracovní dobu bez jakýchkoliv úlev a úprav, aby zabezpečoval soustavnou péči o bezmocnou osobu, tak jak žalobce sám popisuje, že ji vykonával. Navíc svědkyně J. S. uvedla, že i toto bylo ještě období, (doba, než žalobce již zůstal doma ze zaměstnání), kdy výrazně s péčí o babičku žalobce vypomáhala, prakticky denně či obden na část dne do domácnosti L. T. docházela, kde pro ni uvařila, vyprala, vyžehlila, nakoupila, udělala úklid. Soud má za to, že to bylo hlavně z toho důvodu, že tyto práce činila v době, kdy žalobce byl v zaměstnání, jak ona sama uvedla, tedy v dopoledních hodinách, po skončení její pracovní doby, která trvala od 18.00 hod. do 6.00 hod. ráno.

Stejně tak soud posuzuje období od 1. 1. 2007 do 31. 12. 2007, kdy se „bezmocnost překloupila“ podle zák. č. 108/2006 Sb., o sociálních službách na „závislost osoby na pomoci jiné fyzické osoby“ a v případě paní T. bylo uznáno od 1. 1. 2007, že je považována za osobu závislou na pomoci jiné osoby ve stupni II. a náležel ji proto přiznat příspěvek ve výši 4000,- Kč měsíčně.

Ze strany žalobce v péči o babičku se ani v tomto období naprosto nic nezměnilo, byl stále zaměstnán u Krajského úřadu kraje Vysočina na odboru informatiky, vykonával stejnou práci, jako v předchozím období, žádné úlevy v zaměstnání mu poskytnuty nebyly, pracoval na plný pracovní úvazek v rámci tzv. klouzavé pracovní doby. Soud má tedy zato, že ani v tomto období nelze v případě žalobce hovořit o tom, že by splnil podmínky účasti na pojištění dle ust. § 5 odst. 1 písm. s/ zák. č. 155/1995 Sb. ve znění účinném do 31. 12. 2007.

Situace se po tom změnila od 1. 1. 2008, kdy žalobce již přestal docházet do zaměstnání, byl tedy v domácnosti a skutečně od tohoto období mohl veškerý čas využít ve prospěch péče a soud nepochybuje, že ho využil v péči o svoji babičku paní L. T., která byla uznána nejprve osobou závislou na péči jiné osoby ve stupni II. – středně těžká závislost a v době od 1. 6. 2008 do 31. 12. 2013 osobou závislou ve stupni IV. – úplná závislost. Jak OSSZ tak žalovaná také uznaly toto období, že žalobce splnil podmínky ust. § 5 odst. 1 písm. s/ zák. č. 155/1995 Sb. ve znění účinném do 31. 12. 2013. Je to skutečně období, kdy žalobce již plně věnoval a mohl věnovat péči celodenní o svoji babičku, a jak uvedla svědkyně J. S., v tomto období již ona nechodila vypomáhat s péčí o babičku, a to proto, že žalobce již zůstal doma ze

zaměstnání a veškerou, celodenní péči o ni vykonával sám. Stejně pak i následující období od 1. 1. 2014 do 16. 11. 2015 (kdy babička žalobce zemřela), byla situace úplně stejná, babička žalobce byla stále i v tomto období uznána osobou závislou na pomoci jiné osoby ve stupni IV. – úplná závislost, žalobce nepracoval, výlučně sám celodenně se věnoval péči o babičku, což bylo uznáno také OSSZ i žalovanou a bylo uznáno, že v tomto období splnil podmínky ust. § 5 odst. 1 písm. e/ zák. č. 155/1995 Sb. v tehdy platném znění (pojištění jsou při splnění podmínek stanovených v tomto zákoně účastny dále osoby pečující osobně o osobu mladší 10 let, která je závislá na pomoci jiné osoby ve stupni I. (lehká závislost) nebo o osobu, která je závislá na pomoci jiné osoby ve stupni II. (středně těžká závislost) nebo ve stupni III. (těžká závislost) a nebo stupni IV. (úplná závislost), pokud spolu žijí v domácnosti; podmínka domácnosti se nevyžaduje, jde-li o osobu blízkou).

Soud tedy uzavírá, že rozhodnutí vydané OSSZ Jihlava dne 3. 2. 2016 i rozhodnutí žalované vydané dne 12. 4. 2016 považuje za rozhodnutí, která byla vydána na základě náležitě zjištěného skutkového stavu věci a věc byla také správně právně posouzena.

Soud uvádí v závěru, že nepochybně, že by péče o osobu bezmocnou či závislou na pomoci jiné osoby nemohla být vykonávána při současném souběhu zaměstnání. Nemohla by být však vykonávána rozhodně v souběhu se zaměstnáním vykonávaným na plný pracovní úvazek, kdy 8 hodinovou pracovní dobu by se musel pracovník zdržovat na pracovišti, nebo plnit určité úkoly mimo pracoviště (např. sociální šetření), přitom však nelze vykonávat péči o bezmocnou či závislou osobu tak, aby tato péče mohla být uznána jako náhradní doba pojištění. Navíc, jak soud uvedl, určitý čas nutně zabere i doba příchodu do zaměstnání, a také odchod ze zaměstnání domů, takže by se rozhodně nemohlo jednat pouze o dobu (8, prakticky 8,5 hodiny) ale o dobu o něco delší. V případě žalobce bylo ze svědeckých výpovědí i listinných důkazů prokázáno, že žalobce rozhodně dodržoval zákonem stanovenou pracovní dobu (byť se jednalo o pružnou pracovní dobu), její zákonnou týdenní dobu tedy žalobce vždy dodržoval, a soud má zato, že i když v určitém období mohl část pracovní doby plnit pracovní úkoly i z domu, nejednalo se o příliš velký rozsah z pracovní doby, nicméně i toto do „jisté míry“ soud zpochybňuje, neboť z pracovní náplně platné od 1. 4. 1999 a z další pracovní náplně platné od 1. 7. 2005 nevyplývá, že úkoly, které měl žalobce plnit v zaměstnání, neboť mu byly dány v pracovní náplni, by stěží mohl vykonávat z domova, když z výpovědi svědků vyplynulo, že pracovní úkoly musel žalobce plnit především na pracovišti, pokud se nejednalo v určitém období o sociální šetření, která se prováděla v místě bydliště klientů, nicméně se nejednalo o pracovní úkoly, které by byly v tomto směru plněny každý den a při jejich plnění žalobce také nemohl současně pečovat o babičku.

Navíc pak bylo v průběhu řízení jednoznačně prokázáno, že s péčí o babičku výrazně žalobci vypomáhala v období od 1. 9. 1999 do 31. 12. 2007 jeho matka, J. S., která denně, nebo téměř denně, na několik hodin do domácnosti paní T., své matky, docházela a uvedla, že v tomto období s péčí o ni výrazně vypomáhala a toto potvrdila i samotná L. T.

Ze všech shora uvedených důvodů soud tedy dospěl k závěru, že žaloba žalobce důvodná není a proto ji dle § 78 odst. 7 soudního řádu správního (dále jen „s.ř.s.“) zamítl.

Pokud jde o náklady řízení, rozhodnutí se opírá o ust. § 60 odst. 1, 2 s.ř.s. Žalobce ve věci neměl úspěch, náklady řízení mu proto nebyly přiznány, pokud jde o žalovanou, ta nemá právo na náhradu nákladů ze zákona, žalované ani nad rámec běžné úřední činnosti žádné náklady nevznikly.

P o u ě n í : Proti tomuto rozhodnutí lze podat kasační stížnost ve lhůtě dvou týdnů ode dne jeho doručení. Kasační stížnost se podává u Nejvyššího správního soudu, se sídlem Moravské náměstí 6, Brno, ve dvojím vyhotovení. V řízení o kasační stížnosti musí být stěžovatel zastoupen advokátem; to neplatí, má-li stěžovatel, jeho zaměstnanec nebo člen, který za něj jedná nebo jej zastupuje, vysokoškolské právnické vzdělání, které je podle zvláštních zákonů vyžadováno pro výkon advokacie.

V Brně dne 31. ledna 2018

JUDr. Jana Kubenová, v. r.
samosoudkyně